

महाराष्ट्रातील जिल्ह्यांचे
आणि भारतातील राज्यांचे
निवडक निर्देशक
२००३-०४

**Selected Indicators for
Districts in Maharashtra
and States in India
2003-04**

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई
Directorate of Economics & Statistics, Government of Maharashtra, Mumbai

<http://des.maharashtra.gov.in>

(अ) महाराष्ट्रातील जिल्ह्यांचे
आणि
(ब) भारतातील राज्यांचे
निवडक निर्देशक
२००३ -०४

**SELECTED INDICATORS
FOR
(a) DISTRICTS IN MAHARASHTRA
AND
(b) STATES IN INDIA
2003-04**

अनुक्रमणिका / Contents

	पृष्ठ क्रमांक Page No.
(अ) महाराष्ट्रातील जिल्ह्यांचे निवडक निर्देशक (a) Selected Indicators for Districts in Maharashtra	1
(ब) भारतातील राज्यांचे निवडक निर्देशक (b) Selected Indicators for States in India	23

जिल्हावार निवडक निर्देशक
Districtwise Selected Indicators

अनु- क्रमांक / Sr. No.	दर चौरस कि. मी. भौगोलिक क्षेत्रामागे लोकसंख्येची घनता/ Density of population per sq. km.of geographical area	स्त्री-पुरुष प्रमाण (प्रति हजार पुरुषांमागे स्त्रियांची संख्या)/ Sex Ratio (No. of females per thousand males)	नागरी लोकसंख्येचे एकूण लोकसंख्येशी शेकडा प्रमाण / Percentage of urban population to total population (2001)	अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी/ Percentage of Scheduled Castes population to total population (2001)	अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी/ Percentage of Scheduled Tribes population to total population (2001)	लोकसंख्येतील दशवर्षीय वाढीची टक्केवारी / Decadal percentage growth of population during 1991-2001	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	मुंबई शहर	21261	777	100.00	5.50	0.62	5.14
2	मुंबई उपनगर	19373	822	100.00	4.65	0.82	27.99
3	ठाणे	851	858	72.58	4.18	14.75	54.92
4	रायगड	309	976	24.22	2.43	12.19	20.99
5	रत्नागिरी	207	1136	11.33	1.44	1.18	9.89
6	सिंधुदुर्ग	167	1079	9.47	4.44	0.57	4.41
	कोकण विभाग	810	867	75.11	4.19	6.37	28.43
7	नाशिक	322	927	38.80	8.54	23.92	29.66
8	धुळे	375	944	26.11	6.39	25.97	15.94
9	नंदुरबार	992	977	15.45	3.16	65.53	23.45
10	जळगाव	313	933	28.59	7.79	11.84	15.53
11	अहमदनगर	237	940	19.89	12.00	7.51	19.80
	नाशिक विभाग	274	938	28.23	8.57	20.57	21.54
12	पुणे	462	919	58.08	10.53	3.62	30.73
13	सातारा	268	995	14.17	8.76	0.78	14.59
14	सांगली	301	957	24.51	12.13	0.69	16.93
15	सोलापूर	258	935	31.83	15.02	1.79	19.14
16	कोल्हापूर	458	949	29.81	12.76	0.61	17.85
	पुणे विभाग	349	943	37.54	11.75	1.96	21.83
	उर्वरित महाराष्ट्र *	417	910	50.55	7.82	8.60	24.38
17	औरंगाबाद	287	924	37.53	12.99	3.47	30.86
18	जालना	209	951	19.09	11.22	1.99	18.22
19	परभणी	386	958	31.76	9.98	2.30	18.14
20	हिंगोली	696	953	15.60	10.20	8.80	19.81
21	बीड	202	936	17.91	13.01	1.12	18.61
22	नांदेड	273	942	23.96	17.32	8.82	23.42
23	उस्मानाबाद	196	932	15.69	16.53	1.87	16.47
24	लातूर	291	935	23.57	19.43	2.30	24.07
	औरंगाबाद विभाग	241	939	24.53	14.33	3.89	22.10
25	बुलढाणा	231	946	21.20	10.82	5.16	18.35
26	अकोला	488	938	38.49	10.33	6.14	20.58
27	वाशिम	704	939	17.49	15.94	6.96	18.31
28	अमरावती	214	938	34.50	17.13	13.68	18.50
29	यवतमाळ	181	942	18.60	10.28	19.26	18.35
	अमरावती विभाग	216	941	26.50	12.79	11.22	18.75
30	वर्धा	196	935	26.28	12.83	12.49	15.87
31	नागपूर	415	932	64.26	17.12	10.93	23.74
32	भंडारा	600	981	15.47	17.77	8.60	11.23
33	गोंदिया	603	1005	11.95	13.97	16.36	10.54
34	चंद्रपूर	181	948	32.11	14.34	18.12	16.88
35	गडचिरोली	67	976	6.93	11.22	38.31	23.29
	नागपूर विभाग	208	953	37.35	15.26	15.35	18.42
	विदर्भ विभाग	212	947	32.12	14.07	13.36	18.58
	महाराष्ट्र राज्य	315	922	42.43	10.20	8.85	22.73

* औरंगाबाद व विदर्भ विभाग वगळून

Districtwise selected indicators

गावाची सरासरी लोकसंख्या (दर गावामागे ग्रामीण लोकसंख्या) / Average village size (rural population per village) (2001)	तहसिलातील गावांची सरासरी संख्या / Average number of villages per tehesil (2001)	तहसिलातील सरासरी लोकसंख्या (हजारंत) / Average population per tehesil (Thousand) (2001)	मुख्यतः काम करणाऱ्यांची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी / Percentage of main workers to total population (2001)	कृषि कामाव्यतिरिक्त इतर कामे करणाऱ्यांची एकूण काम करणाऱ्यांशी टक्केवारी / Percentage of workers other than agricultural workers to total workers (2001)	मुख्यतः व सीमांतिक काम करणाऱ्या स्त्रियांचा कामातील सहभागाचा दर / Work Participation Rate of main and marginal female workers (2001)	District
(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(2)
---	---	---	37.47	99.82	13.72	Mumbai City
---	---	---	34.39	99.82	12.81	Mumbai Suburban
1291	115	542	34.21	78.13	19.62	Thane
900	124	147	30.10	51.09	29.81	Raigad
978	171	189	32.86	33.91	39.52	Ratnagiri
1059	93	109	26.91	33.85	39.17	Sindhudurg
1055	125	529	34.00	80.23	19.86	KONKAN DIV.
1589	128	333	38.27	37.60	34.03	Nashik
3497	170	427	33.58	29.51	34.20	Dhule
3999	156	219	34.94	18.45	40.97	Nandurbar
1764	99	246	35.30	29.15	33.03	Jalgaon
2051	113	289	39.87	30.30	38.90	Ahmednager
1710	122	291	37.20	31.21	35.66	NASHIK DIV.
1644	132	517	36.58	60.46	27.10	Pune
1405	156	255	37.20	30.10	39.11	Satara
2705	80	287	36.86	30.68	37.85	Sangli
2306	103	350	38.60	37.10	36.93	Solapur
2068	100	294	39.59	41.99	36.72	Kolhapur
1888	116	351	37.62	43.88	33.82	PUNE DIV.
1570	121	384	36.02	54.27	28.72	REST OF MAHA.*
1392	144	322	35.40	37.89	31.12	Aurangabad
1355	120	202	37.94	22.29	38.39	Jalna
2260	92	170	36.65	25.18	34.83	Parbhani
3880	134	197	41.82	17.11	41.62	Hingoli
1310	123	196	38.43	22.40	39.21	Beed
1415	97	180	33.55	26.13	34.42	Nanded
1719	91	186	37.35	21.33	36.71	Osmanabad
1726	92	208	34.27	26.89	31.35	Latur
1419	109	206	36.30	26.17	35.19	AURANGABAD DIV.
1356	100	172	40.71	19.41	38.65	Buldhana
2140	123	233	35.72	32.67	26.93	Akola
3632	117	170	38.78	16.22	37.96	Washim
1017	120	186	34.84	29.58	29.46	Amravati
1078	116	154	38.62	22.74	37.23	Yavatmal
1143	114	178	37.64	24.49	33.91	AMRAVATI DIV.
908	126	155	34.88	31.32	33.75	Wardha
893	116	291	31.54	61.35	22.77	Nagpur
2593	111	162	32.17	29.51	41.56	Bhandhara
2758	112	150	32.64	32.08	43.29	Gondiya
955	105	148	32.98	35.03	36.03	Chandrapur
594	127	81	34.73	17.78	46.89	Gadchiroli
917	116	170	32.69	40.47	33.21	NAGPUR DIV.
1023	115	173	35.07	52.16	33.54	VIDARBHA DIV.
1357	116	274	35.87	45.04	30.81	MAHARASHTRA

* Excluding Aurangabad and Vidarbha Divisions

अनु- क्रमांक / Sr. No.		साक्षरतेची टक्केवारी / Percentage of Literacy (2001)								
		ग्रामीण / Rural			नागरी / Urban			एकूण/ Total		
जिल्हा		पुरुष/ Males	स्त्रिया/ Females	एकूण/ Total	पुरुष/ Males	स्त्रिया/ Females	एकूण/ Total	पुरुष/ Males	स्त्रिया/ Females	एकूण/ Total
(1)	(2)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)
1	मुंबई शहर	---	---	---	90.23	81.38	86.40	90.23	81.38	86.40
2	मुंबई उपनगर	---	---	---	91.56	81.12	86.89	91.56	81.12	86.89
3	ठाणे	75.56	52.59	64.45	90.97	81.09	86.53	87.06	73.10	80.66
4	रायगड	84.10	63.64	73.78	92.04	81.41	87.06	86.15	67.75	77.03
5	रत्नागिरी	85.04	63.56	73.32	91.67	84.66	88.26	85.89	65.77	75.05
6	सिंधुदुर्ग	89.83	69.83	79.30	94.09	85.28	89.72	90.26	71.23	80.30
	कोकण विभाग	81.87	60.76	71.10	91.15	81.23	86.72	89.10	75.75	82.93
7	नाशिक	79.03	55.80	67.73	90.59	77.91	84.58	83.65	64.35	74.36
8	धुळे	77.99	55.65	67.05	90.78	77.67	84.46	81.40	61.39	71.65
9	नंदुरवार	61.96	40.02	51.05	87.42	72.73	80.31	66.16	45.18	55.78
10	जळगाव	83.97	59.56	72.10	90.63	76.07	83.62	85.91	64.30	75.43
11	अहमदनगर	84.22	61.14	72.92	91.40	77.32	84.68	85.70	64.35	75.30
	नाशिक विभाग	79.98	56.68	68.60	90.62	77.09	84.16	83.08	62.43	73.05
12	पुणे	83.60	60.74	72.44	91.60	80.00	86.11	88.34	71.89	80.45
13	सातारा	87.51	66.45	76.84	92.13	80.38	86.44	88.20	68.38	78.22
14	सांगली	84.60	63.47	74.14	91.24	76.79	84.18	86.26	66.73	76.62
15	सोलापूर	79.57	56.12	68.26	87.15	67.52	77.51	81.99	59.84	71.25
16	कोल्हापूर	85.22	60.70	73.07	92.56	78.69	85.87	87.47	66.02	76.93
	पुणे विभाग	83.97	61.37	72.82	91.03	77.50	84.54	86.69	67.38	77.27
	उर्वरित महाराष्ट्र *	82.04	59.51	70.89	91.05	79.66	85.82	86.81	69.46	78.54
17	औरंगाबाद	81.62	51.59	67.03	90.18	74.38	82.65	84.89	60.09	72.94
18	जालना	77.43	44.62	61.31	86.25	68.00	77.43	79.14	49.04	64.40
19	परभणी	77.02	45.48	61.44	85.06	66.10	75.86	79.63	52.02	66.07
20	हिंगोली	79.65	48.26	64.26	86.33	66.91	76.91	80.71	51.17	66.25
21	बीड	78.91	51.00	65.33	88.75	70.62	80.03	80.70	54.52	67.99
22	नांदेड	78.44	49.95	64.56	86.58	68.30	77.80	80.44	54.35	67.77
23	उस्मानाबाद	78.94	54.40	67.05	88.30	70.27	79.60	80.42	56.89	69.02
24	लातूर	81.19	55.88	68.90	88.47	70.89	80.05	82.94	59.40	71.54
	औरंगाबाद विभाग	79.28	50.53	65.26	87.95	70.34	79.49	81.44	55.36	68.77
25	बुलढाणा	85.80	60.99	73.67	91.06	75.50	83.52	86.93	64.07	75.78
26	अकोला	87.87	69.13	78.80	90.55	80.19	85.53	88.91	73.43	81.41
27	वाशिम	84.56	57.56	71.43	89.48	74.77	82.39	85.44	60.57	73.37
28	अमरावती	86.78	71.09	79.18	92.88	84.38	88.77	88.91	75.73	82.54
29	यवतमाळ	82.09	58.48	70.62	92.62	79.76	86.39	84.09	62.52	73.62
	अमरावती विभाग	85.16	63.40	74.59	91.73	80.36	86.23	86.93	67.95	77.72
30	वर्धा	84.80	68.57	76.95	93.74	83.18	88.64	87.18	72.45	80.06
31	नागपूर	83.97	66.56	75.58	93.57	83.36	88.65	90.18	77.42	84.03
32	भंडारा	87.74	65.19	76.53	95.39	81.98	88.82	88.97	67.82	78.47
33	गोंदिया	88.76	65.55	77.05	95.56	82.43	89.08	89.61	67.58	78.52
34	चंद्रपूर	78.84	56.04	67.65	91.32	77.50	84.69	82.94	62.89	73.17
35	गडचिरोली	70.39	46.05	58.34	90.75	74.83	82.97	71.86	48.07	60.10
	नागपूर विभाग	82.49	61.54	72.19	93.31	82.14	87.92	86.63	69.25	78.15
	विदर्भ विभाग	83.89	62.50	73.43	92.69	81.44	87.25	86.78	68.63	77.94
	महाराष्ट्र राज्य	81.93	58.40	70.36	91.03	79.09	85.48	85.97	67.03	76.88

* औरंगाबाद व विदर्भ विभाग वगळून

Districtwise selected indicators

साक्षरतेची टक्केवारी/ Percentage of Literacy (2001)		अपंग व्यक्तींची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी / Percentage of disabled persons to total population (2001)	सर्वसाधारण पर्जन्यमान (मिलि-मीटरमध्ये) / Normal Rainfall (in mm.)	दर लाख लोकसंख्येमागे रुग्णालयांची संख्या/ Number of hospitals per lakh of population	दर लाख लोकसंख्येमागे सार्वजनिक/सहाय्यित वैद्यकीय संस्थांतील खाटांची संख्या/ Number of beds in public/ aided medical institutions per lakh population	दर लाख लोकसंख्येमागे सर्व प्रकारच्या आजारामुळे नोंदलेल्या मृतांची संख्या / Number of registered deaths by all diseases per lakh population	District
(24)	(25)	(26)	(27)	(28)	(29)	(30)	(2)
81.97	80.81	1.62	2340	6	300	720	Mumbai City
78.78	76.83	1.34					Mumbai Suburban
78.59	46.91	0.87	2498	6	134	441	Thane
79.61	45.05	1.26	3367	10	173	625	Raigad
76.39	51.26	1.60	3380	5	115	700	Ratnagiri
72.11	73.94	1.47	3028	17	164	984	Sindhudurg
79.03	48.64	1.24	.....	6	215	624	KONKAN DIV.
73.53	50.68	1.40	998	11	139	606	Nashik
71.24	45.88	1.66	771	8	145	685	Dhule
70.24	42.34	1.80	771	4	68	555	Nandurbar
67.75	52.23	1.55	745	8	126	648	Jalgaon
71.16	53.87	2.07	577	7	132	539	Ahmednager
71.16	48.32	1.67	.....	8	129	603	NASHIK DIV.
72.52	62.21	1.26	1171	5	151	606	Pune
72.27	65.05	1.33	714	16	164	667	Satara
71.19	73.86	1.28	659	6	154	755	Sangli
65.04	63.79	1.72	607	8	147	577	Solapur
70.90	75.05	1.24	1829	15	104	727	Kolhapur
70.18	63.91	1.36	.....	9	144	649	PUNE DIV.
72.42	49.62	1.39	.....	8	170	627	REST OF MAHA.*
67.90	54.24	2.02	758	8	136	430	Aurangabad
57.10	55.55	2.41	753	8	97	394	Jalna
60.17	58.83	2.18	903	5	73	508	Parbhani
63.59	56.64	2.18	903	4	70	375	Hingoli
62.86	60.12	1.86	732	5	98	428	Beed
64.17	59.86	2.69	968	4	106	397	Nanded
62.16	58.35	2.36	799	7	118	527	Osmanabad
65.25	65.32	2.15	966	10	149	467	Latur
63.74	58.58	2.24	.....	6	111	438	AURANGABAD DIV.
68.49	57.42	1.87	806	4	93	531	Buldhana
73.50	70.49	1.79	843	11	199	566	Akola
68.58	60.10	1.79	843	5	41	437	Washim
78.55	64.07	2.36	873	6	124	640	Amravati
73.78	62.15	1.71	1008	4	69	670	Yavatmal
73.80	62.91	1.94	.....	6	107	590	AMRAVATI DIV.
78.78	69.16	1.79	1071	6	214	731	Wardha
82.94	75.99	1.54	1199	7	149	677	Nagpur
80.73	73.25	1.74	1426	7	100	859	Bhandhara
81.42	69.77	2.23	1426	4	81	795	Gondiya
75.44	64.41	1.91	1377	5	125	745	Chandrapur
66.97	48.98	1.46	1433	4	101	635	Gadchiroli
79.69	65.85	1.73	.....	6	135	725	NAGPUR DIV.
77.14	64.68	1.83	.....	6	122	660	VIDARBHA DIV.
71.90	55.21	1.62	.....	7	150	603	MAHARASHTRA

* Excluding Aurangabad and Vidarbha Divisions

अनु- क्रमांक / Sr. No.	जिल्हा	दर लाख लोकसंख्येमागे शैक्षणिक संस्थांची संख्या / Number of educational institutions per lakh population 2002-03	दर लाख लोकसंख्येमागे पटावरील विद्यार्थ्यांची संख्या/ Number of students enrolment per lakh population 2002-03	दर हजार लोकसंख्येमागे पूर्व प्राथमिक ते उच्च माध्यमिक विद्यार्थ्यांची पटावरील संख्या / Number of pre-primary to higher secondary school students enrolment per thousand population 2002-03	पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक व माध्यमिक शाळांतील प्रशिक्षित शिक्षकांची एकूण शिक्षकांशी टक्केवारी / Percentage of trained teachers to total teachers in pre- primary, primary and secondary schools 2002-03	प्राथमिक शाळांतील प्रति शिक्षक विद्यार्थी संख्या / Number of students per teacher in primary schools 2002-03	माध्यमिक शाळांतील प्रति शिक्षक विद्यार्थी संख्या / Number of students per teacher in secondary schools 2002-03
(1)	(2)	(31)	(32)	(33)	(34)	(35)	(36)
1	मुंबई शहर	30	16,892	169	97	42	34
2	मुंबई उपनगर						
3	ठाणे	102	17,755	177	83	42	39
4	रायगड	242	21,979	219	81	34	33
5	रत्नागिरी	284	20,812	207	85	25	34
6	सिंधुदुर्ग	321	19,572	195	85	21	30
	कोकण विभाग	99	17,977	179	88	37	35
7	नाशिक	88	21,180	211	97	40	37
8	धुळे	148	23,124	230	90	37	33
9	नंदुरबार	127	20,737	207	96	39	33
10	जळगाव	138	23,015	230	88	39	39
11	अहमदनगर	169	22,906	229	86	34	37
	नाशिक विभाग	130	22,218	222	91	38	37
12	पुणे	124	19,530	195	88	35	34
13	सातारा	195	21,385	213	88	29	33
14	सांगली	140	21,757	217	91	32	37
15	सोलापूर	142	23,019	230	91	36	36
16	कोल्हापूर	136	20,329	203	89	35	33
	पुणे विभाग	142	20,876	208	89	34	34
	उर्वरित महाराष्ट्र *	121	20,019	200	89	36	35
17	औरंगाबाद	146	23,454	234	84	45	42
18	जालना	107	22,995	229	94	46	43
19	परभणी	116	23,952	239	83	41	36
20	हिंगोली	215	22,737	227	86	41	38
21	बीड	217	26,531	265	83	38	37
22	नांदेड	107	24,229	242	87	39	38
23	उस्मानाबाद	107	22,933	229	84	35	36
24	लातूर	101	29,800	297	95	46	44
	औरंगाबाद विभाग	136	24,775	247	87	41	39
25	बुलढाणा	107	23,375	233	94	37	40
26	अकोला	148	23,372	233	87	37	37
27	वाशिम	195	23,883	238	84	43	39
28	अमरावती	129	22,598	225	92	35	35
29	यवतमाळ	190	22,103	221	85	39	37
	अमरावती विभाग	149	22,909	229	89	38	37
30	वर्धा	176	21,582	215	89	29	35
31	नागपूर	100	21,780	217	95	36	35
32	भंडारा	189	24,050	240	87	35	37
33	गोंदिया	188	24,391	243	86	37	37
34	चंद्रपूर	205	22,483	225	81	33	36
35	गडचिरोली	298	23,308	232	72	29	34
	नागपूर विभाग	166	22,559	225	87	34	35
	विदर्भ विभाग	158	22,728	227	88	36	36
	महाराष्ट्र राज्य	131	21,355	213	89	37	36

* औरंगाबाद व विदर्भ विभाग वगळून

** पुनर्रचित जिल्हांची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नाही.

Districtwise selected indicators

दर दशलक्ष लोकसंख्येमागे मुद्रणालयांची संख्या / Number of printing presses per million population	दर दशलक्ष लोकसंख्येमागे नियतकालिकांची संख्या/ Number of periodicals per million population	कसलेल्या निव्वळ क्षेत्राची एकूण भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी / Percentage of net area sown to total geographical area	एकापेक्षा अधिक वेळा पेरणी केलेल्या क्षेत्राची निव्वळ क्षेत्राशी टक्केवारी/ Percentage of area sown more than once to net sown area	अन्नधान्य पिकांखालील एकूण क्षेत्राची एकूण पिकांखालील स्थूल क्षेत्राशी टक्केवारी / Percentage of total area under foodgrains to total gross cropped area	District
(37)	(38)	(39)	(40)	(41)	(2)
21	92	0	---	---	Mumbai City Mumbai Suburban
6	26	26.2	2.5	75.5	
9	21	27.4	14.3	75.1	Raigad
9	16	30.0	4.3	44.4	Ratnagiri
18	38	27.8	13.3	56.0	Sindhudurg
14	56	27.5	7.6	62.9	KONKAN DIV.
8	36	56.0	8.8	62.4	Nashik
7	42	59.3	12.5	62.2	Dhule
10	11	42.0	11.0	NA	Nandurbar
18	41	73.2	59.7	35.6	Jalgaon
5	29	64.1	25.5	61.1	Ahmednager
10	34	60.5	26.8	53.9	NASHIK DIV.
6	55	60.6	18.5	48.4	Pune
8	23	49.6	18.3	48.3	Satara
11	29	67.8	15.1	43.9	Sangli
9	25	68.5	9.5	63.9	Solapur
9	23	55.1	94.2	23.7	Kolhapur
8	36	61.0	24.5	47.0	PUNE DIV.
11	44	53.9	23.8	51.6	REST OF MAHA.*
13	45	68.9	47.1	53.4	Aurangabad
22	44	75.1	25.5	64.0	Jalna
20	37	77.6	71.1	57.4	Parbhani
7	29	70.7	58.4	61.7	Hingoli
20	75	71.4	17.4	70.9	Beed
24	46	68.2	16.9	55.3	Nanded
14	31	64.5	56.4	85.6	Osmanabad
16	39	72.7	38.0	65.6	Latur
18	45	70.8	38.1	63.5	AURANGABAD DIV.
12	28	70.7	23.8	55.0	Buldhana
15	61	80.3	21.4	48.1	Akola
17	13	73.9	55.7	43.4	Washim
27	58	61.3	40.7	32.3	Amravati
24	59	62.8	15.1	38.3	Yavatmal
20	48	67.4	29.1	42.3	AMRAVATI DIV.
41	43	58.2	5.5	35.7	Wardha
25	51	55.4	9.4	39.0	Nagpur
21	40	39.4	20.5	94.3	Bhandhara
16	12	**	**	**	Gondiya
24	63	41.4	19.7	57.1	Chandrapur
22	32	11.4	6.8	100.0	Gadchiroli
25	45	37.1	13.0	59.6	NAGPUR DIV.
23	46	51.4	23.0	48.4	VIDARBHA DIV.
15	45	56.7	27.3	54.1	MAHARASHTRA

* Excluding Aurangabad and Vidarbha Divisions

** Information of the reorganised districts is not available seperately.

अनु- क्रमांक / Sr. No.		प्रमुख पिकांचे दर हेक्टरी उत्पादन (किलोग्रॅम) / Average yield per hectare of principal crops (Kg.)												
जिल्हा		तांदूळ / Rice	गहू / Wheat	ज्वारी / Jawar	बाजरी / Bajri	सर्व तृणधान्ये / All cereals	तूर / Tur	हरभरा / Gram	सर्व कडधान्ये / All Pulses	सर्व तृणधान्ये आणि कडधान्ये / All cereals and pulses	कापूस (रुई) / Cotton (Lint)	भुईमूग / Ground- nut	ऊस (कांड्यात) / Sugar- cane (In cane)	तंबाखू / Toba- cco
(1)	(2)	(42)	(43)	(44)	(45)	(46)	(47)	(48)	(49)	(50)	(51)	(52)	(53)	(54)
1	मुंबई शहर	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
2	मुंबई उपनगर	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
3	ठाणे	2821	1006	---	---	2461	498	677	586	2272	---	1250	---	---
4	रायगड	2827	---	---	---	2597	498	677	463	2438	---	1333	---	---
5	रत्नागिरी	3011	---	---	---	2581	498	---	486	2444	---	2250	---	---
6	सिंधुदुर्ग	3106	---	---	---	3040	---	---	446	2850	---	1755	---	---
	कोकण विभाग	2910	1006	---	---	2620	488	680	517	2449	---	1733	---	---
7	नाशिक	1310	1163	545	621	880	412	537	511	828	111	755	56833	---
8	धुळे	1380	1600	1658	1086	1309	400	700	627	1140	231	1050	62320	---
9	नंदुरबार	790	1652	1257	1022	1227	338	738	665	1013	192	1171	62025	---
10	जळगाव	1222	1864	1801	1035	1724	709	853	660	1321	228	1046	33838	---
11	अहमदनगर	776	1007	116	347	249	329	404	354	259	170	909	47654	1140
	नाशिक विभाग	1132	1380	693	681	838	479	616	581	785	223	957	49535	1140
12	पुणे	1402	1225	258	697	610	664	509	475	597	580	1176	69596	---
13	सातारा	1661	1445	998	262	1149	295	572	398	1013	260	1503	67288	1140
14	सांगली	2532	1608	242	33	550	295	601	362	525	245	710	79644	1140
15	सोलापूर	500	433	47	381	76	64	181	190	82	231	429	58261	1140
16	कोल्हापूर	2323	2026	1481	---	2047	295	785	534	1835	170	1744	56598	1140
	पुणे विभाग	1962	1159	243	551	611	278	477	389	588	252	1424	63799	1140
	उर्वरित महाराष्ट्र *	2415	1278	418	660	953	434	562	523	888	223	1268	60467	1140
17	औरंगाबाद	333	1287	453	856	973	352	407	442	874	145	500	44917	1140
18	जालना	429	1303	593	1015	1112	400	516	497	929	177	750	46534	---
19	परभणी	375	1142	841	734	858	458	514	507	729	209	1073	63769	---
20	हिंगोली	505	1561	1320	622	1319	882	539	661	1060	263	1065	58522	---
21	बीड	400	528	379	555	448	224	345	337	431	107	444	39306	1140
22	नांदेड	575	1361	1258	548	1207	799	687	748	1003	160	1443	70937	1140
23	उस्मानाबाद	144	210	219	279	222	193	195	202	215	100	278	27702	1140
24	लातूर	327	690	1302	439	1105	638	418	510	824	153	198	52778	1140
	औरंगाबाद विभाग	385	1068	688	717	805	471	431	486	704	173	589	50704	1140
25	बुलढाणा	---	1567	1503	441	1578	696	424	620	1015	237	909	69200	---
26	अकोला	---	1415	1959	474	1878	853	634	631	1091	155	1000	60000	---
27	वाशिम	333	1186	1295	440	1244	889	662	704	862	141	1000	54500	---
28	अमरावती	588	1246	1428	527	1336	885	771	692	929	174	850	62120	1140
29	यवतमाळ	606	1182	1029	441	1019	804	686	710	838	173	1058	62500	---
	अमरावती विभाग	576	1362	1416	453	1400	824	634	670	947	178	989	61973	1140
30	वर्धा	667	1208	974	---	1064	1402	632	1092	1082	229	905	59207	---
31	नागपूर	1454	1233	869	---	1165	632	636	611	928	264	909	58778	1140
32	भंडारा	1569	960	600	---	1533	949	560	538	1388	---	1000	47333	---
33	गोंदिया	1511	784	---	---	1494	949	518	545	1403	---	---	57600	---
34	चंद्रपूर	1448	622	568	---	1141	659	399	456	950	210	---	---	1140
35	गडचिरोली	1226	667	481	---	1201	949	416	413	1085	170	1000	---	1140
	नागपूर विभाग	1448	991	766	---	1296	949	571	667	1124	236	911	55931	1140
	विदर्भ विभाग	1430	1155	1275	453	1339	858	608	669	1023	188	948	59899	1140
	महाराष्ट्र राज्य	1852	1171	651	676	977	662	530	569	860	190	1153	58008	1140

* औरंगाबाद व विदर्भ विभाग वगळून

Districtwise selected indicators

अन्नधान्याचे दरडोई उत्पादन (किलोग्रॅम) / Per capita foodgrains production (in kg.)	वहिलत धारण जमिनीचे सरासरी क्षेत्र (हेक्टरमध्ये) / Average size of operational holdings (in hectares) (2000-01)	वहिलत धारण जमिनीच्या आकार गटानुसार (हेक्टरमध्ये) वहिलत धारकांची टक्केवारी / Percentage classification by size class (in hectare) of operational holdings (2000-01)					मोठे १० हेक्टर व त्यापेक्षा अधिक / Large 10 hectares and above	एकूण / Total	District
		अत्यल्प १ हेक्टरपेक्षा कमी / Marginal Below 1 hectare	अल्प १ ते २ हेक्टर / Small 1-2 hectare	कनिष्ठ मध्यम २ ते ४ हेक्टर/ Semi medium 2-4 hectares	मध्यम ४ ते १० हेक्टर / Medium 4-10 hectares				
(55)	(56)	(57)	(58)	(59)	(60)	(61)	(62)	(2)	
---	---	---	---	---	---	---	---	Mumbai City Mumbai Suburban	
48	1.5	58.7	20.3	13.0	6.8	1.3	100.0	Thane	
172	1.1	69.9	16.4	8.9	4.1	0.7	100.0	Raigad	
162	1.9	51.5	18.7	16.0	11.2	2.5	100.0	Ratnagiri	
290	1.4	65.3	15.0	11.1	7.0	1.6	100.0	Sindhudurg	
52	1.5	60.9	17.7	12.4	7.4	1.6	100.0	KONKAN DIV.	
94	1.7	41.6	31.7	19.3	6.6	0.7	100.0	Nashik	
194	1.8	34.6	35.6	21.3	7.9	0.6	100.0	Dhule	
158	2.0	23.6	39.7	26.7	9.5	0.6	100.0	Nandurbar	
170	1.9	30.5	38.5	22.1	8.3	0.6	100.0	Jalgaon	
52	1.5	47.3	30.9	16.9	4.5	0.4	100.0	Ahmednager	
117	1.7	40.1	33.5	19.5	6.4	0.5	100.0	NASHIK DIV.	
42	1.6	51.9	24.0	16.9	6.3	0.8	100.0	Pune	
106	1.0	67.9	19.7	9.7	2.6	0.2	100.0	Satara	
59	1.2	59.4	22.7	13.3	4.2	0.5	100.0	Sangli	
15	2.1	32.1	31.1	25.7	9.9	1.1	100.0	Solapur	
100	0.8	75.7	16.3	6.3	1.5	0.2	100.0	Kolhapur	
58	1.3	58.2	22.5	14.0	4.8	0.5	100.0	PUNE DIV.	
71	1.5	52.4	25.4	15.6	5.8	0.7	100.0	REST OF MAHA.*	
156	1.7	37.5	34.6	21.2	6.2	0.4	100.0	Aurangabad	
261	1.7	36.6	34.9	20.9	7.3	0.3	100.0	Jalna	
250	1.8	34.2	34.3	23.8	7.4	0.3	100.0	Parbhani	
251	1.8	33.2	35.2	23.2	7.9	0.4	100.0	Hingoli	
123	1.6	42.7	31.1	19.4	6.4	0.5	100.0	Beed	
153	1.6	38.9	35.3	20.5	5.1	0.2	100.0	Nanded	
92	2.2	25.5	34.3	26.2	12.7	1.3	100.0	Osmanabad	
179	2.1	27.3	36.4	24.6	10.9	0.8	100.0	Latur	
174	1.8	35.7	34.3	22.0	7.6	0.5	100.0	AURANGABAD DIV.	
206	1.9	30.7	36.6	23.0	9.0	0.7	100.0	Buldhana	
165	2.1	29.0	37.4	22.6	10.0	1.0	100.0	Akola	
210	2.4	21.7	37.0	25.3	14.2	1.8	100.0	Washim	
118	2.1	28.2	39.4	21.6	9.8	1.0	100.0	Amravati	
124	2.7	6.9	42.5	33.2	15.5	1.8	100.0	Yavatmal	
157	2.2	23.3	38.8	25.2	11.4	1.2	100.0	AMRAVATI DIV.	
118	2.4	16.4	39.9	28.7	13.8	1.2	100.0	Wardha	
51	2.1	25.0	37.9	25.2	11.0	0.9	100.0	Nagpur	
260	1.1	61.6	25.8	10.0	2.6	0.2	100.0	Bhandhara	
232	1.1	63.3	24.4	9.6	2.6	0.2	100.0	Gondiya	
138	2.1	31.9	30.3	25.5	11.2	1.1	100.0	Chandrapur	
199	1.8	37.8	31.5	21.9	8.1	0.8	100.0	Gadchiroli	
131	1.8	38.5	31.9	20.4	8.4	0.7	100.0	NAGPUR DIV.	
143	2.0	30.3	35.6	23.0	10.1	1.0	100.0	VIDARBHA DIV.	
102	1.7	43.7	29.7	18.7	7.1	0.7	100.0	MAHARASHTRA	

* Excluding Aurangabad and Vidarbha Divisions

अनु- क्रमांक / Sr. No.	जिल्हा	वहित धारकांच्या वहित धारण जमिनींच्या क्षेत्राची आकार गटानुसार (हेक्टरमध्ये) टक्केवारी / Percentage classification of operated area of operational holdings by size class (in hectare) (2000-01)	अत्यल्प १ हेक्टरपेक्षा कमी / Marginal Below 1 hectare	अल्प १ ते २ हेक्टर/ Small 1-2 hectare	कनिष्ठ मध्यम २ ते ४ हेक्टर/ Semi medium 2-4 hectares	मध्यम ४ ते १० हेक्टर / Medium 4-10 hectares	मोठे १० हेक्टर व त्यापेक्षा अधिक / Large 10 hectares and above	एकूण / Total
(1)	(2)	(63)	(64)	(65)	(66)	(67)	(68)	
1	मुंबई शहर	---	---	---	---	---	---	
2	मुंबई उपनगर	---	---	---	---	---	---	
3	ठाणे	16.0	19.3	23.9	26.5	14.3	100.0	
4	रायगड	24.4	20.3	22.0	21.8	11.5	100.0	
5	रत्नागिरी	10.4	13.5	23.0	33.5	19.6	100.0	
6	सिंधुदुर्ग	14.9	14.1	22.3	30.5	18.2	100.0	
	कोकण विभाग	15.2	16.2	22.9	29.0	16.6	100.0	
7	नाशिक	12.8	26.7	30.1	21.8	8.6	100.0	
8	धुळे	11.5	27.9	31.0	24.5	5.1	100.0	
9	नंदुरबार	8.0	26.7	35.4	26.2	3.8	100.0	
10	जळगाव	10.0	29.7	31.7	24.5	4.1	100.0	
11	अहमदनगर	17.2	30.2	31.0	16.9	4.7	100.0	
	नाशिक विभाग	13.3	28.6	31.2	21.2	5.6	100.0	
12	पुणे	16.4	22.7	29.2	23.0	8.7	100.0	
13	सातारा	29.0	26.5	25.9	13.7	4.8	100.0	
14	सांगली	20.8	25.3	29.1	19.3	5.5	100.0	
15	सोलापूर	8.7	22.0	33.3	27.2	8.7	100.0	
16	कोल्हापूर	34.6	28.8	21.1	10.6	4.9	100.0	
	पुणे विभाग	19.4	24.3	28.8	20.4	7.0	100.0	
	उर्वरित महाराष्ट्र *	16.2	24.5	28.7	22.3	8.2	100.0	
17	औरंगाबाद	12.9	30.0	33.3	20.3	3.6	100.0	
18	जालना	12.0	29.2	32.5	23.5	2.8	100.0	
19	परभणी	11.6	27.8	36.0	22.5	2.1	100.0	
20	हिंगोली	10.7	27.4	34.5	24.0	3.4	100.0	
21	बीड	13.9	26.8	32.6	22.3	4.5	100.0	
22	नांदेड	14.7	31.7	34.4	17.3	1.9	100.0	
23	उस्मानाबाद	6.4	20.5	30.8	32.4	9.9	100.0	
24	लातूर	8.3	25.1	32.3	29.5	4.8	100.0	
	औरंगाबाद विभाग	11.6	27.4	33.2	23.7	4.2	100.0	
25	बुलढाणा	9.8	27.3	31.8	26.2	5.0	100.0	
26	अकोला	9.8	25.8	29.4	27.8	7.2	100.0	
27	वाशिम	6.2	21.9	28.4	34.0	9.5	100.0	
28	अमरावती	9.6	27.9	28.2	27.4	6.9	100.0	
29	यवतमाळ	1.8	23.2	33.3	32.7	9.0	100.0	
	अमरावती विभाग	7.1	25.4	30.6	29.5	7.4	100.0	
30	वर्धा	5.0	23.6	32.1	32.2	7.1	100.0	
31	नागपूर	7.7	25.8	32.3	28.8	5.4	100.0	
32	भंडारा	27.7	32.7	24.7	12.9	2.0	100.0	
33	गोंदिया	29.3	31.6	23.7	13.4	2.1	100.0	
34	चंद्रपूर	8.6	20.8	32.8	30.6	7.2	100.0	
35	गडचिरोली	11.7	24.9	32.1	25.2	6.2	100.0	
	नागपूर विभाग	11.8	25.3	30.8	26.5	5.6	100.0	
	विदर्भ विभाग	9.0	25.4	30.7	28.3	6.7	100.0	
	महाराष्ट्र राज्य	13.2	25.5	30.4	24.2	6.8	100.0	

* औरंगाबाद व विदर्भ विभाग वगळून

** पुनर्रचित जिल्हांची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नाही.

Districtwise selected indicators

अ.जा.च्या वहित धारकांचे सरासरी वहित धारण क्षेत्र (हेक्टरमध्ये) / Average size of operational holdings of S.C. holders (in hectares) (1995-96)								District
वहित धारण क्षेत्र (हेक्टरमध्ये) / Average size of operational holdings of S.C. holders (in hectares) (1995-96)	अत्यल्प १ हेक्टरपेक्षा कमी / Marginal Below 1 hectare	अल्प १ ते २ हेक्टर / Small 1-2 hectare	कनिष्ठ मध्यम २ ते ४ हेक्टर / Semi medium 2-4 hectares	मध्यम ४ ते १० हेक्टर / Medium 4-10 hectares	मोठे १० हेक्टर व त्यापेक्षा अधिक / Large 10 hectares and above	एकूण / Total	(2)	
(69)	(70)	(71)	(72)	(73)	(74)	(75)		
---	---	---	---	---	---	---	Mumbai City	
							Mumbai Suburban	
1.3	62.1	20.4	10.8	5.7	1.1	100.0	Thane	
1.1	69.0	16.8	9.6	4.0	0.6	100.0	Raigad	
1.8	54.4	17.8	15.8	10.1	2.0	100.0	Ratnagiri	
0.8	78.0	11.3	7.0	3.4	0.3	100.0	Sindhudurg	
1.4	63.4	16.7	12.0	6.8	1.2	100.0	KONKAN DIV.	
1.7	44.5	29.0	18.6	7.2	0.7	100.0	Nashik	
2.2	29.2	37.3	23.1	9.4	1.0	100.0	Dhule	
**	**	**	**	**	**	**	Nandurbar	
1.5	43.3	33.3	17.9	5.0	0.4	100.0	Jalgaon	
1.4	50.6	28.0	16.2	4.9	0.3	100.0	Ahmednager	
1.6	45.8	30.1	17.7	5.9	0.5	100.0	NASHIK DIV.	
1.4	55.6	22.9	14.8	5.9	0.8	100.0	Pune	
0.8	77.3	14.5	6.5	1.6	0.1	100.0	Satara	
1.0	70.2	17.4	8.9	3.1	0.3	100.0	Sangli	
2.1	31.4	32.9	24.6	9.4	1.7	100.0	Solapur	
0.5	86.1	9.4	3.5	0.9	0.1	100.0	Kolhapur	
1.1	67.8	17.9	10.3	3.6	0.5	100.0	PUNE DIV.	
1.3	60.2	21.5	12.8	4.8	0.6	100.0	REST OF MAHA.*	
1.6	37.7	37.8	19.5	4.7	0.3	100.0	Aurangabad	
1.5	35.9	42.5	17.4	3.9	0.3	100.0	Jalna	
1.6	35.3	39.7	19.8	5.0	0.2	100.0	Parbhani	
**	**	**	**	**	**	**	Hingoli	
1.3	46.0	36.2	14.7	3.0	0.1	100.0	Beed	
1.4	43.3	35.3	18.3	2.9	0.1	100.0	Nanded	
1.8	28.1	42.9	21.7	6.6	0.6	100.0	Osmanabad	
1.7	31.0	43.4	20.2	5.0	0.3	100.0	Latur	
1.5	37.9	39.0	18.6	4.2	0.3	100.0	AURANGABAD DIV.	
1.7	32.3	40.1	21.0	6.3	0.4	100.0	Buldhana	
1.9	30.0	41.0	21.1	7.2	0.7	100.0	Akola	
**	**	**	**	**	**	**	Washim	
1.7	33.1	42.6	18.2	5.7	0.5	100.0	Amravati	
2.5	6.9	47.4	30.9	13.6	1.3	100.0	Yavatmal	
1.9	27.4	42.3	22.0	7.7	0.6	100.0	AMRAVATI DIV.	
2.3	19.2	39.7	27.5	12.6	1.0	100.0	Wardha	
2.1	25.0	38.4	24.8	11.0	0.9	100.0	Nagpur	
0.9	67.7	23.5	7.4	1.4	0.1	100.0	Bhandhara	
**	**	**	**	**	**	**	Gondiya	
1.8	40.4	28.4	21.5	8.9	0.9	100.0	Chandrapur	
1.4	47.4	30.8	17.0	4.5	0.3	100.0	Gadchiroli	
1.6	44.5	30.6	17.6	6.8	0.6	100.0	NAGPUR DIV.	
1.7	36.2	36.3	19.7	7.2	0.6	100.0	VIDARBHA DIV.	
1.5	48.1	29.7	16.2	5.5	0.5	100.0	MAHARASHTRA	

* Excluding Aurangabad and Vidarbha Divisions अ.जा. - अनुसूचित जाती S.C. - Scheduled Castes

** Information of the reorganised districts is not available seperately.

अनु- क्रमांक / Sr. No.	जिल्हा	अत्यल्प १ हेक्टरपेक्षा कमी / Marginal Below 1 hectare	अल्प १ ते २ हेक्टर/ Small 1-2 hectare	कनिष्ठ मध्यम २ ते ४ हेक्टर/ Semi medium 2-4 hectares	मध्यम ४ ते १० हेक्टर / Medium 4-10 hectares	मोठे १० हेक्टर व त्यापेक्षा अधिक / Large 10 hectares and above	एकूण / Total
(1)	(2)	(76)	(77)	(78)	(79)	(80)	(81)
1	मुंबई शहर	---	---	---	---	---	---
2	मुंबई उपनगर	---	---	---	---	---	---
3	ठाणे	18.5	21.8	22.5	25.1	12.0	100.0
4	रायगड	23.8	21.7	24.1	20.9	9.5	100.0
5	रत्नागिरी	11.0	14.1	24.6	33.2	17.0	100.0
6	सिंधुदुर्ग	26.1	20.2	23.7	24.7	5.3	100.0
	कोकण विभाग	16.1	17.2	24.2	28.9	13.6	100.0
7	नाशिक	13.0	24.7	30.3	24.8	7.1	100.0
8	धुळे	8.3	24.8	27.9	25.2	13.8	100.0
9	नंदुरबार	**	**	**	**	**	**
10	जळगाव	15.5	31.3	31.5	18.0	3.7	100.0
11	अहमदनगर	18.1	28.3	31.0	19.0	3.4	100.0
	नाशिक विभाग	15.0	27.4	30.5	21.2	5.9	100.0
12	पुणे	16.9	22.6	28.0	23.7	8.9	100.0
13	सातारा	34.9	27.6	23.4	11.7	2.5	100.0
14	सांगली	26.1	25.5	25.3	18.5	4.6	100.0
15	सोलापूर	8.3	22.3	30.9	25.7	12.7	100.0
16	कोल्हापूर	44.6	25.0	17.7	10.0	2.8	100.0
	पुणे विभाग	22.6	24.3	26.3	19.5	7.3	100.0
	उर्वरित महाराष्ट्र *	18.6	24.4	27.6	21.7	7.8	100.0
17	औरंगाबाद	14.1	34.1	32.3	16.3	3.1	100.0
18	जालना	13.4	39.5	28.5	13.9	4.7	100.0
19	परभणी	13.6	35.2	32.1	17.1	1.9	100.0
20	हिंगोली	**	**	**	**	**	**
21	बीड	19.5	38.4	28.8	12.2	1.1	100.0
22	नांदेड	18.2	35.8	33.2	11.6	1.2	100.0
23	उस्मानाबाद	9.6	33.9	31.3	20.7	4.5	100.0
24	लातूर	12.4	37.0	31.7	16.3	2.5	100.0
	औरंगाबाद विभाग	14.7	36.2	31.3	15.2	2.6	100.0
25	बुलढाणा	12.3	32.6	32.0	20.1	3.0	100.0
26	अकोला	11.2	31.7	30.4	21.8	4.8	100.0
27	वाशिम	**	**	**	**	**	**
28	अमरावती	14.0	35.1	28.5	18.7	3.7	100.0
29	यवतमाळ	1.9	27.3	32.8	30.5	7.4	100.0
	अमरावती विभाग	10.0	31.7	30.9	22.7	4.7	100.0
30	वर्धा	6.3	24.4	32.4	30.9	6.0	100.0
31	नागपूर	7.6	25.9	31.7	28.9	5.9	100.0
32	भंडारा	35.4	34.5	20.9	8.1	1.1	100.0
33	गोंदिया	**	**	**	**	**	**
34	चंद्रपूर	12.1	22.1	31.3	27.7	6.8	100.0
35	गडचिरोली	16.6	30.8	32.2	17.7	2.8	100.0
	नागपूर विभाग	14.8	26.9	29.6	23.9	4.9	100.0
	विदर्भ विभाग	12.3	29.5	30.3	23.2	4.8	100.0
	महाराष्ट्र राज्य	15.3	28.6	29.4	21.1	5.6	100.0

* औरंगाबाद व विदर्भ विभाग वगळून

** पुनर्रचित जिल्हांची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नाही.

Districtwise selected indicators

अ.ज.च्या वहित धारकांचे सरासरी वहित धारण क्षेत्र (हेक्टरमध्ये) / Average size of operational holdings of S.T. holders (in hectare) (1995-96)	वहित धारण जमिनीच्या आकार गटानुसार (हेक्टरमध्ये) अनुसूचित जमातीच्या वहित धारकांची टक्केवारी / Percentage classification of Scheduled Tribes holders by size class (in hectare) of operational holdings (1995-96)						एकूण / Total	District
	अत्यल्प १ हेक्टरपेक्षा कमी / Marginal Below 1 hectare	अल्प १ ते २ हेक्टर / Small 1-2 hectare	कनिष्ठ मध्यम २ ते ४ हेक्टर / Semi medium 2-4 hectares	मध्यम ४ ते १० हेक्टर / Medium 4-10 hectares	त्यापेक्षा अधिक / Large 10 hectares and above			
(82)	(83)	(84)	(85)	(86)	(87)	(88)	(2)	
---	---	---	---	---	---	---	Mumbai City Mumbai Suburban	
2.2	43.5	25.7	16.6	11.2	2.9	100.0	Thane	
1.5	59.2	20.1	12.4	6.7	1.6	100.0	Raigad	
1.3	62.9	18.0	11.7	6.5	0.9	100.0	Ratnagiri	
0.6	81.4	15.2	2.4	1.0	0.0	100.0	Sindhudurg	
2.1	45.7	24.9	16.0	10.6	2.7	100.0	KONKAN DIV.	
2.2	32.5	29.5	24.0	12.4	1.5	100.0	Nashik	
2.2	21.4	39.8	27.8	10.1	0.9	100.0	Dhule	
**	**	**	**	**	**	**	Nandurbar	
2.0	26.2	39.1	25.2	9.1	0.4	100.0	Jalgaon	
1.9	38.8	28.8	21.6	9.5	1.3	100.0	Ahmednager	
2.1	28.7	34.1	25.2	10.8	1.2	100.0	NASHIK DIV.	
2.4	40.3	22.9	20.8	13.5	2.5	100.0	Pune	
1.2	64.3	20.2	10.5	3.8	1.2	100.0	Satara	
1.5	56.4	22.9	13.1	6.3	1.2	100.0	Sangli	
2.4	29.2	29.8	25.0	14.6	1.4	100.0	Solapur	
0.7	81.8	12.7	4.4	1.0	0.1	100.0	Kolhapur	
2.0	46.5	22.7	18.2	10.9	1.8	100.0	PUNE DIV.	
2.1	34.4	30.8	22.4	10.8	1.6	100.0	REST OF MAHA.*	
1.8	32.6	38.2	21.7	7.1	0.5	100.0	Aurangabad	
1.9	32.1	40.9	21.3	5.2	0.5	100.0	Jalna	
1.8	24.8	43.2	24.3	7.3	0.4	100.0	Parbhani	
**	**	**	**	**	**	**	Hingoli	
1.8	37.0	33.3	20.4	8.2	1.1	100.0	Beed	
1.9	24.3	40.1	27.7	7.6	0.2	100.0	Nanded	
2.2	24.6	34.3	29.0	11.2	1.0	100.0	Osmanabad	
1.9	27.0	36.7	29.0	6.8	0.5	100.0	Latur	
1.9	26.0	40.0	25.9	7.7	0.4	100.0	AURANGABAD DIV.	
2.3	22.4	37.1	27.3	12.0	1.2	100.0	Buldhana	
2.4	19.3	37.5	28.0	13.7	1.4	100.0	Akola	
**	**	**	**	**	**	**	Washim	
2.8	16.6	32.9	28.6	19.8	2.1	100.0	Amravati	
2.9	4.2	42.4	32.0	18.8	2.6	100.0	Yavatmal	
2.7	12.0	38.2	29.9	17.8	2.2	100.0	AMRAVATI DIV.	
2.2	22.3	38.4	27.4	11.2	0.6	100.0	Wardha	
2.3	21.5	35.5	28.7	13.1	1.1	100.0	Nagpur	
1.3	52.5	28.7	14.1	4.3	0.4	100.0	Bhandhara	
**	**	**	**	**	**	**	Gondiya	
2.2	29.7	26.9	29.5	12.9	1.1	100.0	Chandrapur	
2.2	29.9	29.9	26.5	12.2	1.6	100.0	Gadchiroli	
2.0	34.2	30.5	24.1	10.2	1.0	100.0	NAGPUR DIV.	
2.3	25.5	33.5	26.4	13.2	1.5	100.0	VIDARBHA DIV.	
2.1	30.7	32.5	24.0	11.3	1.4	100.0	MAHARASHTRA	

* Excluding Aurangabad and Vidarbha Divisions

अ.ज. - अनुसूचित जमाती S.T. - Scheduled Tribes

** Information of the reorganised districts is not available seperately.

अनु- क्रमांक / Sr. No.	जिल्हा	अनुसूचित जमातींच्या वहित धारकांच्या वहित धारण जमिनींच्या क्षेत्राची आकार गटानुसार (हेक्टरमध्ये) टक्केवारी / Percentage classification of operated area of Scheduled Tribes operational holdings by size class (in hectare) (1995-96)					एकूण / Total	दर शेतकऱ्यामागे निव्वळ पेरणी क्षेत्र (हेक्टरमध्ये) / Net area sown per cultivator (hectare)	सिंचनाखालील निव्वळ क्षेत्राची निव्वळ पेरणी क्षेत्राशी टक्केवारी / Percentage of net area irrigated to net area sown 2000-01
		अत्यल्प १ हेक्टरपेक्षा कमी / Marginal Below 1 hectare	अल्प १ ते २ हेक्टर/ Small 1-2 hectare	कनिष्ठ मध्यम २ ते ४ हेक्टर / Semi medium 2-4 hectare	मध्यम ४ ते १० हेक्टर / Medium 4-10 hectare	मोठे १० हेक्टर व त्यापेक्षा अधिक / Large 10 hectare and above			
(1)	(2)	(89)	(90)	(91)	(92)	(93)	(94)	(95)	(96)
1	मुंबई शहर	---	---	---	---	---	---	---	---
2	मुंबई उपनगर	---	---	---	---	---	---	---	---
3	ठाणे	9.7	16.9	20.9	31.2	21.3	100.0	0.6	5.3
4	रायगड	16.8	19.0	22.5	27.0	14.6	100.0	0.7	7.3
5	रत्नागिरी	15.7	19.7	25.3	29.0	10.3	100.0	0.6	3.4
6	सिंधुदुर्ग	44.5	37.0	10.1	8.4	0.0	100.0	0.7	11.7
	कोकण विभाग	10.4	17.1	21.1	30.8	20.7	100.0	0.7	6.1
7	नाशिक	7.3	18.9	29.4	32.1	12.3	100.0	1.1	26.8
8	धुळे	6.7	26.5	34.1	26.4	6.3	100.0	2.1	10.6
9	नंदुरबार	**	**	**	**	**	**	**	**
10	जळगाव	8.5	28.6	34.6	25.3	3.0	100.0	2.3	18.4
11	अहमदनगर	10.1	21.3	30.8	28.3	9.4	100.0	1.3	29.0
	नाशिक विभाग	7.5	22.8	31.8	28.9	9.0	100.0	1.5	23.3
12	पुणे	8.1	14.6	25.3	35.2	16.7	100.0	1.2	27.2
13	सातारा	18.9	24.5	23.9	18.3	14.4	100.0	0.8	32.0
14	सांगली	16.8	21.7	24.4	24.0	13.1	100.0	1.0	22.6
15	सोलापूर	6.9	18.8	29.6	36.6	8.1	100.0	1.7	22.9
16	कोल्हापूर	42.5	26.9	18.2	8.6	3.9	100.0	0.6	28.7
	पुणे विभाग	10.3	16.9	25.9	33.1	13.9	100.0	1.1	26.0
	उर्वरित महाराष्ट्र *	8.4	21.0	28.9	29.7	12.0	100.0	1.1	22.5
17	औरंगाबाद	11.1	31.0	32.5	22.2	3.3	100.0	1.6	17.1
18	जालना	8.9	30.8	29.2	16.0	15.1	100.0	1.8	9.6
19	परभणी	8.3	32.7	34.8	21.6	2.7	100.0	2.1	8.9
20	हिंगोली	**	**	**	**	**	**	**	**
21	बीड	11.2	25.9	29.6	25.3	8.0	100.0	1.6	23.3
22	नांदेड	8.1	30.2	38.2	22.1	1.4	100.0	1.8	8.8
23	उस्मानाबाद	7.0	22.3	35.6	28.4	6.7	100.0	1.9	17.2
24	लातूर	9.6	27.5	40.1	19.8	3.0	100.0	1.7	9.8
	औरंगाबाद विभाग	8.5	29.9	35.9	22.4	3.3	100.0	1.7	14.1
25	बुलढाणा	6.9	23.3	32.1	29.8	7.9	100.0	1.9	6.8
26	अकोला	5.8	22.1	31.7	32.2	8.1	100.0	3.6	4.3
27	वाशिम	**	**	**	**	**	**	**	**
28	अमरावती	4.0	16.5	27.9	41.2	10.4	100.0	3.6	10.4
29	यवतमाळ	1.0	20.7	28.7	37.2	12.4	100.0	2.8	6.4
	अमरावती विभाग	3.1	19.7	29.1	37.3	10.8	100.0	2.7	7.2
30	वर्धा	8.1	24.9	34.5	28.8	3.8	100.0	2.6	8.9
31	नागपूर	5.3	22.1	34.0	31.8	6.7	100.0	2.4	21.8
32	भंडारा	19.3	29.9	28.2	17.9	4.7	100.0	1.2	60.4
33	गोंदिया	**	**	**	**	**	**	**	**
34	चंद्रपूर	7.2	17.2	35.3	33.2	7.1	100.0	1.9	25.9
35	गडचिरोली	7.4	19.1	32.0	31.0	10.6	100.0	0.8	38.1
	नागपूर विभाग	9.2	21.6	32.5	29.0	7.6	100.0	1.7	28.4
	विदर्भ विभाग	6.3	20.7	30.9	32.9	9.1	100.0	2.2	15.1
	महाराष्ट्र राज्य	7.7	21.6	30.1	30.3	10.3	100.0	1.5	18.2

* औरंगाबाद व विदर्भ विभाग वगळून

** पुनर्रचित जिल्हांची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नाही.

Districtwise selected indicators

सिंचनाखालील स्थूल क्षेत्राची पिकांखालील स्थूल क्षेत्राशी टक्केवारी / Percentage of gross irrigated area to gross cropped area	प्रत्यक्ष सिंचित क्षेत्राची निर्मित क्षमतेची टक्केवारी / Percentage of actual irrigated area to irrigation potential created	प्रति १००० हेक्टर निव्वळ पेरणी लाकडी नांगरांची संख्या/ Number of wooden ploughs per 1000 hectares of net area sown (2003) (P)	प्रति १००० हेक्टर निव्वळ पेरणी लोखंडी नांगरांची संख्या/ Number of iron ploughs per 1000 hectares of net area sown (2003) (P)	प्रति १०,००० हेक्टर निव्वळ पेरणी ट्रॅक्टरांची संख्या / Number of tractors per 10,000 hectares of net area sown (2003) (P)	प्रति १००० हेक्टर निव्वळ पेरणी क्षेत्रामागे वापरलेल्या गाई-बैलांची व म्हशी-रेड्यांची संख्या / Number of working cattle, buffaloes per 1,000 hectares of net area sown (2003) (P)	District
(97)	(98)	(99)	(100)	(101)	(102)	(2)
---	---	---	---	---	---	Mumbai City
5.3	10.7	450	16	28	955	Mumbai Suburban
7.5	42.4	310	13	5	858	Thane
3.4	4.6	515	6	1	889	Raigad
13.6	11.8	551	23	2	722	Ratnagiri
6.3	18.5	455	14	10	876	Sindhudurg
27.1	37.0	90	41	120	474	KONKAN DIV.
5.7	18.4	42	66	38	252	Nashik
**	**	**	**	**	**	Dhule
16.8	15.3	42	29	85	328	Nandurbar
28.2	43.8	18	43	118	256	Jalgaon
22.3	31.5	67	42	97	384	Ahmednager
27.3	53.8	43	37	116	227	NASHIK DIV.
32.1	43.7	51	54	126	215	Pune
19.9	30.7	19	35	69	161	Satara
25.2	20.3	21	36	51	169	Sangli
23.8	37.2	109	56	138	250	Solapur
25.7	36.6	42	41	93	200	Kolhapur
22.1	34.2	96	39	86	353	PUNE DIV.
17.2	13.7	24	54	64	331	REST OF MAHA.*
12.5	4.1	23	36	39	344	Aurangabad
5.2	1.5	29	39	14	193	Jalna
**	**	**	**	**	**	Parbhani
24.5	0.8	12	38	22	328	Hingoli
10.3	18.2	117	23	20	355	Beed
16.4	0.0	28	54	60	305	Nanded
9.2	4.9	42	63	25	314	Osmanabad
14.7	12.3	49	43	34	335	Latur
6.1	42.5	14	43	45	353	AURANGABAD DIV.
2.6	17.9	16	30	50	154	Buldhana
**	**	**	**	**	**	Akola
9.8	20.1	35	35	35	273	Washim
6.2	23.2	84	39	19	346	Amravati
6.9	24.9	44	38	36	326	Yavatmal
9.5	25.3	57	57	16	376	AMRAVATI DIV.
21.8	62.6	75	36	28	398	Wardha
53.0	71.3	143	18	44	328	Nagpur
**	**	**	**	**	**	Bhandhara
23.1	75.6	217	32	23	600	Gondiya
30.9	66.9	680	17	36	1496	Chandrapur
26.4	63.3	218	34	34	616	Gadchiroli
14.2	47.5	110	36	35	436	NAGPUR DIV.
17.8	32.2	88	39	58	372	VIDARBHA DIV.
						MAHARASHTRA

* Excluding Aurangabad and Vidarbha Divisions

** Information of the reorganised districts is not available seperately.

अनु- क्रमांक / Sr. No.	जिल्हा	प्रति १००० लोकसंख्येमागे दुभत्या गाई-म्हशींची संख्या / Number of cows and buffaloes in milk per 1,000 population (2003) (P)	प्रति १०० लोकसंख्येमागे पशुधनाची संख्या / Number of livestock per 100 population (2003) (P)	प्रति चौरस किलो मीटर भौगोलिक क्षेत्रामागे पशुधनाची (गो-वंशीय) संख्या / Livestock (bovine) per sq.km. of total geographical area (2003) (P)	वनक्षेत्राची एकूण भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी / Percentage of forest area to total geographical area (P)	प्रति हेक्टर वनक्षेत्रामागे वनोत्पादनाचे मूल्य (रुपयांत) / Value of forest produce per hectare of forest area (Rs) (P)					
(1)	(2)	(103)	(104)	(105)	(106)	(107)					
1	मुंबई शहर	5	1	139	7.3	---					
2	मुंबई उपनगर										
3	ठाणे						18	11	74	40.2	22
4	रायगड						45	29	75	24.4	5
5	रत्नागिरी						44	34	66	0.8	0
6	सिंधुदुर्ग						53	37	56	10.7	4
	कोकण विभाग	17	10	70	20.4	9					
7	नाशिक	42	44	79	22.1	10					
8	धुळे	49	61	34	25.4	1					
9	नंदुरबार	**	**	**	47.5	**					
10	जळगाव	59	41	80	16.9	3					
11	अहमदनगर	97	67	85	11.7	0					
	नाशिक विभाग	62	53	80	20.6	4					
12	पुणे	46	26	67	13.3	1					
13	सातारा	85	51	70	14.7	0					
14	सांगली	101	54	93	5.9	0					
15	सोलापूर	80	55	71	2.4	0					
16	कोल्हापूर	112	35	120	22.7	3					
	पुणे विभाग	76	40	80	10.9	1					
	उर्वरित महाराष्ट्र *	48	31	78	16.7	4					
17	औरंगाबाद	38	36	60	8.9	2					
18	जालना	50	51	65	1.3	0					
19	परभणी	55	41	40	0.9	11					
20	हिंगोली	**	**	**	**	**					
21	बीड	67	63	75	2.2	0					
22	नांदेड	69	46	88	12.2	14					
23	उस्मानाबाद	95	53	70	0.8	0					
24	लातूर	71	42	87	0.6	0					
	औरंगाबाद विभाग	64	47	74	4.6	4					
25	बुलढाणा	52	48	67	12.1	3					
26	अकोला	45	34	35	8.6	34					
27	वाशिम	**	**	**	6.2	**					
28	अमरावती	45	36	53	28.7	26					
29	यवतमाळ	55	50	64	21.8	36					
	अमरावती विभाग	52	44	63	18.3	22					
30	वर्धा	56	48	69	16.6	112					
31	नागपूर	26	22	65	28.2	63					
32	भंडारा	53	46	39	38.9	166					
33	गोंदिया	**	**	**	52.2	123					
34	चंद्रपूर	43	48	62	43.7	104					
35	गडचिरोली	84	101	50	90.4	237					
	नागपूर विभाग	44	43	65	51.1	142					
	विदर्भ विभाग	48	44	65	35.6	86					
	महाराष्ट्र राज्य	51	36	73	20.1	30					

P - अस्थायी/Provisional

* औरंगाबाद व विदर्भ विभाग वगळून

** पुनर्रचित जिल्ह्यांची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नाही.

Districtwise selected indicators

शिखर व मध्यवर्ती-कृषि व बिगर-कृषि पतसंस्था / Agricultural and Non-agricultural credit apex Apex and central institutions 2001-02				कृषि पत व बहुउद्देशीय संस्था / Agricultural credit and multipurpose societies 2002-03				District
प्रति संस्था सभासद संख्या / Number of members per institution ('00) (2001-02)	प्रति संस्था मालकीचे भांडवल (कोटी रु.) / Owned capital per institution (Crore Rs.) (2001-02)	प्रति संस्था ठेवी (कोटी रुपये) / Deposits per institution (Crore Rs.) (2001-02)	प्रति संस्था पतपुरवठा (कोटी रु.) / Credit per institution (Crore Rs.) (2001-02)	प्रति संस्था सभासद संख्या / Number of members per institution ('00)	प्रति संस्था मालकीचे भांडवल (कोटी रु.) / Owned capital per institution ('000 Rs.)	प्रति संस्था ठेवी ('००० रु.) / Deposits per institution ('000 Rs.)	प्रति संस्था पतपुरवठा ('००० रु.) / Credit per institution ('000 Rs.)	
(108)	(109)	(110)	(111)	(112)	(113)	(114)	(115)	(2)
2986	747	3129	599	333	67	---	33	Mumbai City Mumbai Suburban
38	199	885	4	595	323	52	573	Thane
22	67	389	61	865	164	9	460	Raigad
15	29	85	6	676	356	32	986	Ratnagiri
8	34	324	1	633	427	17	875	Sindhudurg
1503	414	1775	308	666	330	33	746	KONKAN DIV.
79	149	987	252	527	1622	77	6643	Nashik
36	201	577	67	454	424	1	1730	Dhule
**	**	**	**	492	553	2	1524	Nandurbar
68	306	917	130	480	1197	43	3729	Jalgaon
68	172	1390	11	602	1275	39	3300	Ahmednager
63	207	968	115	531	1199	43	3943	NASHIK DIV.
111	227	2010	2010	469	1244	44	5012	Pune
30	113	1048	1048	569	826	6	1742	Satara
38	131	844	260	689	1436	55	6189	Sangli
41	71	558	108	442	1436	21	5679	Solapur
59	125	1337	248	433	1215	357	1880	Kolhapur
53	123	1059	630	497	1229	126	3837	PUNE DIV.
700	271	1357	373	528	1118	85	2662	REST OF MAHA.*
16	173	413	294	497	475	---	4866	Aurangabad
14	39	76	84	529	212	11	1584	Jalna
24	154	328	128	480	654	15	3408	Parbhani
**	**	**	**	420	319	29	1628	Hingoli
24	80	281	249	527	187	15	1403	Beed
25	172	460	189	408	278	7	3314	Nanded
21	30	216	213	592	730	33	6560	Osmanabad
15	68	377	137	581	371	---	3104	Latur
20	102	307	185	498	377	12	3196	AURANGABAD DIV.
27	47	526	426	571	387	6	2678	Buldhana
11	74	407	23	450	265	30	1875	Akola
**	**	**	**	448	759	10	804	Washim
29	56	245	13	507	360	54	2723	Amravati
17	84	339	7	609	628	73	4452	Yavatmal
21	65	379	117	525	473	37	2664	AMRAVATI DIV.
8	32	250	2	392	273	3	2337	Wardha
26	91	464	10	359	287	37	1525	Nagpur
18	41	277	7	371	295	13	1498	Bhandhara
**	**	**	**	461	245	16	1396	Gondiya
17	25	337	6	373	309	20	1094	Chandrapur
5	17	104	0	398	162	11	1045	Gadchiroli
15	41	286	5	386	273	19	1487	NAGPUR DIV.
18	52	328	55	458	376	28	2091	VIDARBHA DIV.
379	178	868	250	504	757	53	3091	MAHARASHTRA

* Excluding Aurangabad and Vidarbha Divisions

** Information of the reorganised districts is not available seperately.

अनु- क्रमांक / Sr. No.	जिल्हा	बिगर-कृषि पतसंस्था / Non-agricultural credit societies 2002-03				सहकारी पणन संस्था / Co-operative marketing societies 2002-03			
		प्रति संस्था सभासद संख्या / Number of members per institution	प्रति संस्था मालकीचे भांडवल ('००० रु.) / Owned capital per institution ('000 Rs.)	प्रति संस्था ठेवी ('००० रु.) / Deposits per institution ('000 Rs.)	प्रति संस्था पतपुरवठा ('००० रु.) / Credit per institution ('000 Rs.)	प्रति संस्था सभासद संख्या / Number of members per institution	प्रति संस्था मालकीचे भांडवल ('००० रु.) / Owned capital per institution ('000 Rs.)	प्रति संस्था पतपुरवठा ('००० रु.) / Credit per institution ('000 Rs.)	
(1)	(2)	(116)	(117)	(118)	(119)	(120)	(121)	(122)	
1	मुंबई शहर	1,526	9,009	55,738	1,528	---	---	---	
2	मुंबई उपनगर								
3	ठाणे	691	4,997	24,459	500	192	438	312	
4	रायगड	744	3,170	15,764	2,915	361	447	328	
5	रत्नागिरी	728	2,593	8,161	1,185	529	1435	282	
6	सिंधुदुर्ग	719	2,149	7,403	931	366	1134	468	
	कोकण विभाग	1,182	6,905	40,167	1,372	350	820	366	
7	नाशिक	827	5,404	23,512	916	849	1229	920	
8	धुळे	564	2,962	14,169	881	658	256	290	
9	नंदुरबार	553	2,758	11,245	711	722	558	50	
10	जळगाव	852	2,780	17,538	436	747	1070	301	
11	अहमदनगर	645	4,314	19,834	1,490	679	1302	623	
	नाशिक विभाग	726	4,002	19,083	966	741	942	450	
12	पुणे	702	10,483	41,440	1,133	461	1189	2618	
13	सातारा	677	3,665	20,083	780	1000	2300	731	
14	सांगली	595	4,104	19,714	555	667	7002	1278	
15	सोलापूर	386	3,075	15,349	1,120	419	537	172	
16	कोल्हापूर	769	2,288	14,959	706	807	1954	1239	
	पुणे विभाग	659	5,178	23,915	870	678	2304	1375	
	उर्वरित महाराष्ट्र *	822	5,420	27,524	1,034	662	1458	800	
17	औरंगाबाद	276	1,657	3,064	2,402	1333	1233	2067	
18	जालना	523	1,843	6,448	479	1143	636	1093	
19	परभणी	507	2,121	13,582	3,142	833	550	3483	
20	हिंगोली	661	4,206	33,295	1,432	1000	720	1920	
21	बीड	371	2,192	17,867	824	42	24	27	
22	नांदेड	438	1,485	11,204	1,251	806	845	1090	
23	उस्मानाबाद	432	3,000	10,124	1,444	212	324	642	
24	लातूर	325	1,657	3,985	1,183	357	850	71	
	औरंगाबाद विभाग	384	2,049	9,346	1,621	430	414	729	
25	बुलढाणा	2,036	3,742	33,573	1,859	1027	881	522	
26	अकोला	861	7,720	50,640	4,157	1786	16071	786	
27	वाशिम	404	2,072	25,388	1,223	3000	3117	317	
28	अमरावती	481	2,349	12,172	491	2222	2550	233	
29	यवतमाळ	450	2,427	16,987	506	3357	3014	1193	
	अमरावती विभाग	983	3,769	27,537	1,644	1888	4094	597	
30	वर्धा	502	1,487	8,555	473	929	2321	714	
31	नागपूर	1,170	3,165	17,539	416	1533	1873	1467	
32	भंडारा	1,196	1,297	10,741	67	857	1900	1000	
33	गोंदिया	390	1,510	5,732	199	1000	12350	317	
34	चंद्रपूर	490	1,896	4,962	413	1077	2123	1054	
35	गडचिरोली	345	1,589	3,324	217	800	720	300	
	नागपूर विभाग	880	2,301	11,940	357	1100	2987	935	
	विदर्भ विभाग	925	2,934	18,666	912	1570	3648	733	
	महाराष्ट्र राज्य	789	4,747	24,476	1,080	730	1533	779	

* औरंगाबाद व विदर्भ विभाग वगळून

** पुनर्रचित जिल्हांची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नाही.

Districtwise selected indicators

सहकारी उत्पादक संस्था / Co-operative productive enterprises 2001-02			प्रति चालू कारखान्यामागे कामगारांची संख्या	प्रति लाख लोकसंख्येमागे कारखान्यांतील कामगारांची संख्या	जिल्ह्यातील कारखान्यांतील कामगारांची राज्यातील एकूण कारखान्यांतील कामगारांशी टक्केवारी / Percentage of factory workers in the State	विद्युतीकरण झालेल्या नगरे व गावांची एकूण नगरे व गावांशी टक्केवारी / Percentage of towns & villages electrified to total number of towns & villages	District
प्रति संस्था सभासद संख्या / Number of members per institution (2001-02)	प्रति संस्था मालकीचे भांडवल ('००० रु.) / Owned capital per institution ('000 Rs.) (2001-02)	प्रति संस्था पतपुरवठा ('००० रु.) / Credit per institution ('000 Rs.) (2001-02)	/ Number of workers per factory working factory (2003)	/ Number of workers per lakh population			
(123)	(124)	(125)	(126)	(127)	(128)	(129)	(2)
107	200	162	49	2,593	22.8	100.0	Mumbai City Mumbai Suburban
156	1,305	1,149	31	1,601	16.1	99.8	Thane
236	3,520	3,127	50	2,524	4.0	100.0	Raigad
124	1,139	958	37	595	1.0	99.9	Ratnagiri
161	1,754	1,492	24	320	0.4	99.1	Sindhudurg
156	1,518	1,325	42	2,041	44.2	99.8	KONKAN DIV.
121	978	820	57	1,474	4.7	99.9	Nashik
135	1,192	947	30	376	1.3	100.0	Dhule
112	820	646	**	**	**	100.0	Nandurbar
124	1,106	869	28	561	2.6	100.0	Jalgaon
95	652	520	40	613	2.2	99.9	Ahmednager
587	873	703	43	834	10.9	100.0	NASHIK DIV.
93	521	399	59	2,558	11.4	99.0	Pune
145	1,670	1,388	51	815	1.6	100.0	Satara
225	3,238	2,671	32	742	2.1	100.0	Sangli
114	878	694	14	848	8.5	100.0	Solapur
179	2,307	1,911	36	1,273	4.4	100.0	Kolhapur
142	1,512	1,235	39	1,535	28.1	99.7	PUNE DIV.
133	1,301	1,067	41	1,564	83.2	99.8	REST OF MAHA.*
181	2,332	2,021	71	1,245	1.9	100.0	Aurangabad
239	3,731	3,207	43	306	0.4	100.0	Jalna
357	6,366	5,539	37	227	0.6	100.0	Parbhani
436	7,896	6,769	**	**	**	100.0	Hingoli
178	2,423	2,081	56	188	0.3	100.0	Beed
182	2,454	2,110	23	177	0.8	100.0	Nanded
108	822	644	86	238	0.1	100.0	Osmanabad
161	1,910	1,625	31	191	0.5	100.0	Latur
184	2,478	2,123	51	409	4.5	100.0	AURANGABAD DIV.
276	4,240	3,542	31	431	1.1	99.9	Buldhana
269	4,076	3,444	27	661	1.5	99.8	Akola
307	4,975	4,264	21	204	0.4	99.9	Washim
227	3,308	2,822	22	247	1.0	100.0	Amravati
195	2,596	2,205	37	304	0.7	99.5	Yavatmal
239	3,507	2,971	28	366	4.7	99.8	AMRAVATI DIV.
291	4,713	4,013	61	763	0.5	99.5	Wardha
162	1,652	1,485	32	1,151	5.2	99.7	Nagpur
166	2,095	1,851	30	370	0.5	100.0	Bhandhara
167	1,954	1,700	10	131	0.5	99.9	Gondiya
197	2,598	2,282	66	621	0.7	99.7	Chandrapur
152	1,364	1,203	33	98	0.1	100.0	Gadchiroli
189	2,370	2,073	36	713	7.6	99.8	NAGPUR DIV.
210	2,858	2,458	33	546	12.3	99.8	VIDARBHA DIV.
155	1,774	1,491	41	1,164	100.0	99.9	MAHARASHTRA

* Excluding Aurangabad and Vidarbha Divisions

** Information of the reorganised districts is not available seperately

अनु- क्रमांक / Sr. No.	घरगुती विजेचा दरडोई वापर (किलोवॅट तास) / Per capita domestic consumption of electricity (kwh)	औद्योगिक कारणासाठी विजेचा दरडोई वापर (किलोवॅट तास) / Per capita industrial consumption of electricity (kwh)	प्रति लाख लोकसंख्येमागे मोटर वाहनांची संख्या / No. of motor vehicles per lakh population	प्रति लाख लोकसंख्येमागे रस्त्यांची लांबी (कि.मी.) / Road length per lakh population (km) †	प्रति १०० चौरस किलोमीटर भौगोलिक क्षेत्रामागे रस्त्यांची लांबी (कि.मी.) / Road length per 100 sq.km.of geographical area (km)†	प्रति १०० चौरस किलोमीटर भौगोलिक क्षेत्रामागे लोहमार्गाची लांबी (कि.मी.) / Railway route length per 100 sq.km. of geographical area (km)	प्रति लाख लोकसंख्येमागे लोहमार्गाची लांबी (कि.मी.)/ Railway route length per lakh population (km)	प्रति लाख लोकसंख्येमागे टपाल व तार कार्यालयांची संख्या / Number of posts and telegraph offices per lakh population	
(1)	(2)	(130)	(131)	(132)	(133)	(134)	(135)	(136)	(137)
1	मुंबई शहर	453.9	262.2	9,700	---	8	19.0	0.9	4
2	मुंबई उपनगर								
3	ठाणे								
4	रायगड	144.4	421.5	10,725	100	95	3.0	3.2	5
5	रत्नागिरी	87.8	910.7	8,838	212	68	4.2	13.0	21
6	सिंधुदुर्ग	94.1	192.3	6,063	415	87	2.4	11.4	48
	कोकण विभाग	99.6	20.5	5,785	531	89	2.0	11.8	48
		280.6	360.8	9,608	98	84	3.2	3.8	10
7	नाशिक	68.9	198.0	10,142	265	90	1.8	5.5	15
8	धुळे	44.1	56.8	8,020	312	68	0.6	2.6	16
9	नंदुरबार	**	**	693	331	89	0.5	1.8	17
10	जळगाव	68.1	76.2	7,391	285	91	3.0	9.3	17
11	अहमदनगर	48.0	85.1	8,980	297	73	1.2	4.7	18
	नाशिक विभाग	58.6	114.1	8,199	288	82	1.8	6.2	16
12	पुणे	147.6	357.9	19,453	177	87	2.0	4.1	12
13	सातारा	65.4	76.2	8,535	365	100	1.2	4.3	24
14	सांगली	68.4	98.1	9,466	367	113	2.0	6.6	19
15	सोलापूर	52.5	85.3	6,983	355	95	2.5	9.5	16
16	कोल्हापूर	78.8	228.8	10,768	246	116	0.5	1.0	19
	पुणे विभाग	96.0	211.3	12,774	274	99	1.8	4.9	17
	उर्वरित महाराष्ट्र *	162.9	248.2	10,283	204	89	2.1	4.8	14
17	औरंगाबाद	67.3	223.7	10,588	303	92	1.0	3.3	12
18	जालना	34.4	181.8	4,195	249	53	1.1	5.3	12
19	परभणी	41.4	14.5	3,342	333	81	2.3	10.0	13
20	हिंगोली	**	**	3,259	469	105	**	**	**
21	बीड	37.8	17.5	4,079	465	97	0.4	2.2	16
22	नांदेड	35.1	25.3	3,329	329	93	2.0	7.0	15
23	उस्मानाबाद	42.8	24.2	2,856	370	74	0.4	2.0	19
24	लातूर	44.8	29.6	4,360	323	98	1.6	5.4	13
	औरंगाबाद विभाग	44.5	76.4	4,982	347	87	1.3	5.3	14
25	बुलढाणा	50.2	40.1	4,402	208	49	1.1	4.6	23
26	अकोला	62.3	35.9	6,482	210	65	1.8	7.1	16
27	वाशिम	**	**	5,827	289	59	0.4	1.9	19
28	अमरावती	73.5	24.8	7,255	236	52	1.6	7.3	20
29	यवतमाळ	51.9	42.9	4,447	296	55	1.1	5.9	20
	अमरावती विभाग	59.9	35.7	5,648	246	55	1.6	7.0	19
30	वर्धा	88.7	385.9	5,740	297	59	6.3	31.4	16
31	नागपूर	128.7	256.7	17,232	224	97	3.9	9.0	11
32	भंडारा	47.5	114.8	4,826	331	97	1.5	11.9	15
33	गोंदिया	**	**	4,684	389	87	**	**	16
34	चंद्रपूर	72.1	276.8	6,688	367	68	3.3	17.9	17
35	गडचिरोली	55.6	66.7	2,329	858	60	0.1	1.8	20
	नागपूर विभाग	89.0	227.5	9,823	347	74	2.8	13.3	14
	विदर्भ विभाग	75.0	135.0	7,810	298	65	2.2	10.2	17
	महाराष्ट्र राज्य	125.3	196.7	8,909	247	81	2.0	6.0	15

† सार्वजनिक बांधकाम विभाग व जिल्हा परिषदेकडील रस्त्यांचा समावेश आहे./

This includes roads under Public Works Department & Zilla Parishads.

* औरंगाबाद व विदर्भ विभाग वगळून

** पुनर्रचित जिल्हांची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नाही.

Districtwise selected indicators

प्रति लाख लोकसंख्येमागे टपाल पेटरांची संख्या / Number of letter boxes per lakh population	प्रति लाख लोकसंख्येमागे दूरध्वनींची संख्या / Number of telephones per lakh population	प्रति लाख लोकसंख्येमागे वाणिज्यिक बँकांची संख्या / Number of commercial banks per lakh population	प्रति लाख लोकसंख्येमागे सहकारी बँकांची संख्या / Number of Co-operative banks per lakh population	बिगर-नगरपालिका क्षेत्रातील प्रति लाख लोकसंख्येमागे जिल्हा परिषदांचा खर्च (लाख रुपयांत) / Expenditure of Zilla Parishads per lakh non-municipal population (lakh Rs.)	बिगर-नगरपालिका क्षेत्रातील प्रति लाख लोकसंख्येमागे जिल्हा परिषदांचे उत्पन्न (लाख रुपयांत) / Receipt of Zilla Parishads per lakh non-municipal population (lakh Rs.)	प्रति आस्थापना रोजगार (आर्थिक गणना, १९९८) / Employment per establishment (Economic Census, 1998)	प्रति लाख लोकसंख्येमागे आस्थापनांची संख्या (आर्थिक गणना, १९९८) / Number of establishments per lakh population (Economic Census, 1998)	District
(138)	(139)	(140)	(141)	(142)	(143)	(144)	(145)	(2)
34	15977	12.9	0.7	---	---	10	2808	Mumbai City Mumbai Suburban
20	9513	5.1	0.2	1173	1324	8	1327	Thane
81	5641	6.5	0.5	1132	1355	8	1008	Raigad
130	4705	7.8	0.3	1417	1538	5	1112	Ratnagiri
162	4709	9.3	0.3	1741	2026	5	1064	Sindhudurg
44	11748	9.2	0.5	1292	1471	9	1865	KONKAN DIV.
52	4630	4.5	1.0	1073	1353	9	826	Nashik
46	3372	4.3	0.7	1138	1265	5	858	Dhule
49	1918	3.3	0.5	105	148	**	**	Nandurbar
49	4043	4.8	0.7	895	1088	7	703	Jalgaon
55	4520	5.0	0.6	1187	1351	7	879	Ahmednager
51	4106	4.6	0.7	976	1163	7	817	NASHIK DIV.
43	8511	8.1	0.8	3001	3197	8	1044	Pune
95	4568	5.3	1.2	2402	2546	6	781	Satara
49	6423	7.0	1.2	1587	1713	7	760	Sangli
39	3632	5.6	1.0	955	1023	6	919	Solapur
45	6395	6.4	1.7	1249	1406	6	1192	Kolhapur
50	6399	6.8	1.1	1886	2027	7	972	PUNE DIV.
48	8027	7.2	0.8	1419	1585	8	1262	REST OF MAHA.*
61	4345	5.5	0.6	1105	1349	8	637	Aurangabad
56	2172	4.7	0.5	1152	1324	5	676	Jalna
27	1511	4.5	1.3	1244	4646	5	552	Parbhani
14	**	3.8	0.7	1110	1072	**	**	Hingoli
61	2612	4.4	0.8	1422	1915	4	747	Beed
65	2765	4.4	0.4	1136	1457	5	611	Nanded
52	2885	4.6	0.9	1483	1733	5	547	Osmanabad
41	3371	4.5	0.9	1324	1583	6	684	Latur
55	2965	4.6	0.7	1246	1793	5	636	AURANGABAD DIV.
59	2559	4.5	0.4	1203	1432	5	754	Buldhana
65	4699	6.2	0.5	1346	1727	5	636	Akola
74	1967	5.2	0.1	1088	1419	**	**	Washim
66	3166	5.4	0.5	1325	1609	5	911	Amravati
60	2059	4.7	0.2	1175	1343	5	850	Yavatmal
64	2886	5.1	0.4	1230	1488	5	787	AMRAVATI DIV.
88	3456	5.9	0.5	1222	1579	6	904	Wardha
38	4681	7.3	0.5	790	1846	8	1135	Nagpur
52	2359	5.6	0.2	2631	3083	6	741	Bhandhara
63	1855	5.0	0.2	1286	1698	**	**	Gondiya
85	2858	7.2	0.2	1795	2046	7	865	Chandrapur
97	1199	4.3	0.3	1603	2134	4	874	Gadchiroli
62	3314	6.4	0.4	1510	2044	7	945	NAGPUR DIV.
63	3107	5.8	0.4	1364	1753	6	869	VIDARBHA DIV.
52	6176	6.5	0.7	1368	1671	7	1070	MAHARASHTRA

* Excluding Aurangabad and Vidarbha Divisions

** Information of the reorganised districts is not available seperately.

भारतातील राज्यांचे निवडक निर्देशक
Selected Indicators for States in India

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक

अनु./ Sr.No.	राज्य	भौगोलिक क्षेत्र (लाख चौ.कि.मी.)/ Geographical area (Lakh sq.km.) (2001)	लोकसंख्येची घनता (प्रति चौ.कि.मी.)/ Density of population (Per sq. km.) (2001)	स्त्री-पुरुष प्रमाण/ Sex ratio (2001)	अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती यांची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी / Percentage of Scheduled Castes and Scheduled Tribes population to total population (2001)	मुख्यतः काम करणाऱ्यांची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी / Percentage of main workers to total population (2001)	कृषिविषयक काम करणाऱ्यांची एकूण काम करणाऱ्यांशी टक्केवारी / Percentage of agricultural workers to total workers (2001)	स्त्रियांचे कामामधील सहभागाचे प्रमाण (%) / Work participation rates for females (%) (2001)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	आंध्र प्रदेश	2.75	277	978	22.78	38.11	62.16	35.11
2	आसाम	0.78	340	935	19.26	26.69	52.36	20.71
3	अरुणाचल प्रदेश	0.84	13	893	64.79	37.80	61.74	36.54
4	बिहार	0.94	881	919	16.64	25.37	77.25	18.84
5	झारखंड	0.80	338	941	38.14	23.92	66.68	26.41
6	दिल्ली	0.01	9,340	821	16.92	31.17	1.17	9.37
7	गुजरात	1.96	258	920	21.85	33.60	51.58	27.91
8	गोवा	0.04	364	961	1.81	31.56	16.49	22.36
9	हरयाणा	0.44	478	861	19.35	29.52	51.29	27.22
10	हिमाचल प्रदेश	0.56	109	968	28.74	32.31	68.47	43.67
11	जम्मू व काश्मीर	2.22	100	892	18.50	25.72	48.96	22.45
12	कर्नाटक	1.92	276	965	22.76	36.64	55.71	31.98
13	केरळ	0.39	819	1,058	10.95	25.87	22.80	15.38
14	मध्यप्रदेश	3.08	196	919	35.44	31.65	71.49	33.21
15	छत्तीसगड	1.35	154	989	43.37	33.86	76.46	40.04
16	महाराष्ट्र	3.08	315	922	19.05	35.87	54.96	30.81
17	मणिपूर	0.22	97	978	36.98	30.43	52.19	39.02
18	मेघालय	0.22	103	972	86.42	32.65	65.84	35.15
19	मिझोरम	0.21	42	935	94.49	40.79	60.60	47.54
20	नागालँड	0.17	120	900	89.15	35.38	68.38	38.06
21	ओरिसा	1.56	236	972	38.66	26.05	64.77	24.66
22	पंजाब	0.50	484	876	28.85	32.17	38.95	19.05
23	राजस्थान	3.42	165	921	29.72	30.86	65.91	33.49
24	सिक्किम	0.07	76	875	25.62	39.36	56.36	38.57
25	तामीळनाडू	1.30	480	987	20.04	38.07	49.33	31.54
26	त्रिपुरा	0.10	305	948	48.42	28.52	50.83	21.08
27	उत्तर प्रदेश	2.41	690	898	21.21	23.67	65.89	16.54
28	उत्तरांचल	0.53	159	962	20.89	27.36	58.38	27.33
29	पश्चिम बंगाल	0.89	903	934	28.51	28.72	44.15	18.32
	भारत *	32.87	325	933	24.40	30.43	58.20	25.63

* केंद्रशासित प्रदेश धरून / Includes Union Territories

Selected Socio-economic Indicators for states in India

साक्षरतेचे प्रमाण / Literacy percentage (2001) ††			नागरी लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी / Percentage of urban population to total population (2001)	राज्याच्या लोकसंख्येची भारताच्या लोकसंख्येशी टक्केवारी / Percentage of state population to total population (2001)	लोकसंख्येचा दशवर्षीय वृद्धिदर (टक्के) / Decennial growth rate of population (Per cent) (1991-2001)	जन्माच्या वेळचे आयुर्मान (वर्षे) / Life expectancy at birth (Years) (2001-2006)		STATE
पुरुष / Males	स्त्रिया / Females	एकूण / Total				पुरुष / Males	स्त्रिया / Females	
(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(2)
70.32	50.43	60.47	27.30	7.41	14.59	62.79	65.00	Andhra Pradesh
71.28	54.61	63.25	12.90	2.59	18.92	58.96	60.87	Assam
63.83	43.53	54.34	20.75	0.11	27.00	N.A.	N.A.	Arunachal Pradesh
59.68	33.12	47.00	10.46	8.07	28.62	65.66	64.79	Bihar
67.30	38.87	53.56	22.24	2.62	23.36	65.66	64.79	Jharkhand
87.33	74.71	81.67	93.18	1.35	47.02	N.A.	N.A.	Delhi
79.66	57.80	69.14	37.36	4.93	22.66	63.12	64.10	Gujarat
88.42	75.37	82.01	49.76	0.13	15.21	N.A.	N.A.	Goa
78.49	55.73	67.91	28.92	2.06	28.43	64.64	69.30	Haryana
85.35	67.42	76.48	9.80	0.59	17.54	N.A.	N.A.	Himachal Pradesh
66.60	43.00	55.52	24.81	0.99	31.42	N.A.	N.A.	Jammu & Kashmir
76.10	56.87	66.64	33.99	5.14	17.51	62.43	66.44	Karnataka
94.24	87.72	90.86	25.96	3.10	9.43	71.67	75.00	Kerala
76.06	50.29	63.74	26.46	5.87	24.26	59.19	58.01	Madhya Pradesh
77.38	51.85	64.66	20.09	2.03	18.27	59.19	58.01	Chhatisgarh
85.97	67.03	76.88	42.43	9.42	22.73	66.75	69.76	Maharashtra
80.33	60.53	70.53	26.58	0.21	17.94	N.A.	N.A.	Manipur
65.43	59.61	62.56	19.58	0.23	30.65	N.A.	N.A.	Meghalaya
90.72	86.75	88.80	49.63	0.09	28.82	N.A.	N.A.	Mizoram
71.16	61.46	66.59	17.23	0.19	64.53	N.A.	N.A.	Nagaland
75.35	50.51	63.08	14.99	3.58	16.25	60.05	59.71	Orissa
75.23	63.36	69.65	33.92	2.37	20.10	69.78	72.00	Punjab
75.70	43.85	60.41	23.39	5.49	28.41	62.17	62.80	Rajasthan
76.04	60.40	68.81	11.07	0.05	33.06	N.A.	N.A.	Sikkim
82.42	64.43	73.45	44.04	6.07	11.72	67.00	69.75	Tamil Nadu
81.02	64.91	73.19	17.06	0.31	16.03	N.A.	N.A.	Tripura
68.82	42.22	56.27	20.78	16.16	25.85	63.54	64.09	Uttar Pradesh
83.28	59.63	71.62	25.67	0.83	20.39	63.54	64.09	Uttaranchal
77.02	59.61	68.64	27.97	7.79	17.77	66.08	69.34	West Bengal
75.26	53.67	64.84	27.82	100.00	21.54	64.11	65.43	INDIA*

N.A. उपलब्ध नाही / Not available

†† साक्षरतेची टक्केवारी सात वर्षे व त्यापेक्षा अधिक वयाच्या लोकसंख्येची आहे./

The literacy rates relate to the population aged seven years and above.

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक

अनु./ Sr. No.	राज्य	जन्म दर /	मृत्यू दर /	बाल मृत्यू	प्रति हजार	चालू दर	शेतकऱ्या	दर हेक्टरी उत्पादन (किलोग्रॅममध्ये) (त्रैवार्षिक सरासरी)/				
		Birth rate (2003)	Death rate (2003)	Infant mortality rate (2003)	लोकसंख्येमागे प्राथमिक व माध्यमिक शाळांमधील विद्यार्थी संख्या / No. of students in primary and secondary schools per thousand population (30.9.2003)	किंमतीनुसार दरडोई उत्पन्न (रुपये)/ Per capita income at current prices (Rs.) (P)	मागे निव्वळ पेरणी क्षेत्र (हेक्टर)/ Net area sown per cultivator (Hectare)	Yeild per hectare (in kg.) (Triennial average) (2001-02 to 2003-04) (P)				
								एकूण तृणधान्ये/ Total cereals	एकूण कडधान्ये/ /Total pulses	एकूण अन्नधान्ये/ Total food- grains	कापूस (रुई)/ Cotton (lint)	ऊस (कांड्यात) /Sugar- cane (In cane)
(1)	(2)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)	(26)	(27)	(28)
1	आंध्र प्रदेश	20.4	8.0	59	167	20,757	1.3	2,551	555	1,936	301	73,744
2	आसाम	26.3	9.1	67	186	13,139	0.7	1,489	550	1,450	85	37,018
3	अरुणाचल प्रदेश	18.9	4.7	34	233	N.A.	0.6	1,225	1056	1,219	N.A.	19913
4	बिहार	30.7	7.9	60	139	5,780	0.7	1,699	805	1,611	N.A.	43,024
5	झारखंड	26.3	8.0	51	154	N.A.	0.5	1312	682	1247	N.A.	35475
6	दिल्ली	17.3	5.0	28	178	51,664	0.7	2738	695	2717	N.A.	N.A.
7	गुजरात	24.6	7.6	57	192	26,979	1.7	1,601	579	1,386	252	70,691
8	गोवा	13.9	8.1	16	153	N.A.	2.8	2,817	877	2,514	N.A.	53,805
9	हरयाणा	26.3	7.1	59	165	29,963	1.2	3,206	730	3,105	330	57,313
10	हिमाचल प्रदेश	20.6	7.1	49	209	24,903	0.3	1,741	388	1,689	N.A.	20,388
11	जम्मू व काश्मीर	18.6	5.7	44	167	N.A.	0.5	1,546	473	1,512	N.A.	5,667
12	कर्नाटक	21.8	7.2	52	192	21,696	1.4	1,304	345	1,041	163	77,558
13	केरळ	16.7	6.3	11	160	24,492	3.0	2,149	766	2,103	267	82,780
14	मध्यप्रदेश	30.2	9.8	82	207	14,011	1.4	1344	707	1,114	144	40,269
15	छत्तीसगड	25.2	8.5	70	227	14,863	1.1	1098	511	999	340	2484
16	महाराष्ट्र	19.9	7.2	42	199	28,848	1.5	988	571	872	165	67,923
17	मणिपूर	15.5	4.8	16	218	N.A.	0.6	2,332	505	2,268	N.A.	44,349
18	मेघालय	24.7	7.4	57	217	18,101	0.5	1,730	736	1,695	183	2,000
19	मिझोरम	16.0	5.1	16	220	N.A.	0.4	1,925	1136	1,877	482	4,857
20	नागालँड	N.A.	N.A.	N.A.	150	N.A.	0.6	1,506	871	1,429	1454	45,939
21	ओरिसा	23.0	9.7	83	190	12,388	1.4	1,267	378	1,152	281	56,787
22	पंजाब	20.6	7.0	49	142	27,854	2.1	3,957	759	3,932	444	59,762
23	राजस्थान	30.3	7.6	75	225	15,486	1.3	1,309	428	1087	185	47,670
24	सिक्किम	21.9	5.0	33	197	N.A.	0.8	1,383	917	1,339	N.A.	N.A.
25	तामीळनाडू	18.3	7.6	43	187	23,358	0.9	2,137	382	1,790	259	100,151
26	त्रिपुरा	14.5	5.5	32	220	N.A.	0.9	2,296	629	2,241	228	47,572
27	उत्तर प्रदेश	31.3	9.5	76	200	10,817	0.8	2,312	865	2,117	162	56,599
28	उत्तरांचल	17.2	6.5	41	228	N.A.	0.5	1680	650	1641	N.A.	58111
29	पश्चिम बंगाल	20.3	6.6	46	188	20,896	1.0	2,471	746	2,407	248	74,983
	भारत *	24.8	8.0	60	187	21,142 †	1.1	1,907	593	1,667	229	63,311

N.A. उपलब्ध नाही / Not available

* केंद्रशासित प्रदेश धरून / Includes Union Territories

P अस्थायी/ Provisional

@ छोट्या राज्यांचे व केंद्रशासित प्रदेशांचे बालमृत्यू दर त्रैवार्षिक (२०००-०२) सरकल्या सरासरीवर आधारित आहेत./

Infant Mortality Rates for smaller States and U.T.s are based on three year (2000-02) moving average.

† सुधारित (१९९९-२०००) च्या मालिकेनुसार/ According to revised series (1999-2000)

Selected Socio-economic Indicators for states in India

दरडोई अन्नधान्य उत्पादन (कि.ग्रं.)/ Per capita foodgrains production (Kg.)	पिकांखालील प्रति हेक्टर क्षेत्रामागे खतांचा वापर (कि.ग्रं.)/ Consumption of fertilizers per hectare of cropped area (Kg.)	स्थूल सिंचन क्षेत्राची पिकांखालील स्थूल क्षेत्राशी टक्केवारी/ Percentage of gross irrigated area to gross cropped area (P) (1999-2000)	प्रति लाख लोकसंख्येमागे कारखान्यांतील सरासरी दैनिक रोजगार (संख्या)/ Average daily factory employ- ment per lakh population (No.) (P) (2001)	उद्योगांतील दरडोई स्थूल उत्पादन (रुपये)/ Per capita gross output in industries (Rs.) (P)	उद्योगांतील दरडोई मूल्यवृद्धी (रुपये)/ Per capita value added in industries (Rs.) (P)	विजेचा दरडोई घरगुती वापर (कि.वॅ.ता.)/ Per capita domestic consumption of electricity (Kwh) (P)	विजेचा दरडोई औद्योगिक वापर (कि.वॅ.ता.)/ Per capita industrial consumption of electricity (Kwh) (P) @	STATE
(29)	(30)	(31)	(32)	(33)	(34)	(35)	(36)	(2)
174.4	149.85	38.7	948	10,160	1,717	96.15	116.04	Andhra Pradesh
143.9	47.81	5.4	370	5,868	1,341	25.02	22.88	Assam
214.2	2.78	16.3	N.A.	N.A.	N.A.	48.36	2.33	Arunachal Pradesh
127.7	88.19	57.9	N.A.	1010	65	13.05	8.99	Bihar
102.7	50.88	10.3	N.A.	9,895	2,901	20.26	210.19	Jharkhand
8.2	35.91	70.5	(R)1,706	10,691	1,356	376.35	114.39	Delhi
123.3	89.85	36.9	(R)1,739	39,250	8,203	94.69	289.39	Gujarat
124.7	36.09	23.7	2584	80,952	15,935	259.63	528.86	Goa
291.9	159.97	83.6	N.A.	28,035	4,153	117.71	146.36	Haryana
222.3	49.22	19.8	(R)1,447	14,253	3,122	122.13	215.32	Himachal Pradesh
139.9	72.23	40.5	N.A.	1,847	174	127.92	64.94	Jammu & Kashmir
119.7	80.33	23.6	(R)1,859	14,843	2,571	81.81	111.27	Karnataka
17.6	65.03	14.4	N.A.	9,763	1,277	122.72	93.55	Kerala
248.5	49.70	29.2	674	6,866	910	53.02	68.62	Madhya Pradesh
294.0	42.91	20.4	N.A.	9,357	2,450	55.76	106.81	Chhatisgarh
101.6	64.82	17.3	1,285	23,697	4,164	123.60	194.00	Maharashtra
156.9	125.71	18.4	N.A.	73	13	41.71	3.22	Manipur
97.1	17.35	30.1	N.A.	1656	299	66.31	190.12	Meghalaya
149.3	15.00	18.4	N.A.	N.A.	N.A.	88.84	1.79	Mizoram
196.3	1.84	28.1	N.A.	499	87	36.95	10.32	Nagaland
187.7	37.77	29.2	369	4,882	978	69.25	81.15	Orissa
976.2	194.56	96.6	1,902	17,481	2,111	203.95	341.05	Punjab
299.3	35.94	29.5	663	6,311	862	52.54	79.14	Rajasthan
176.7	3.64	12.4	N.A.	N.A.	N.A.	142.25	37.99	Sikkim
68.8	134.14	46.6	N.A.	20,487	3,011	155.22	239.41	Tamil Nadu
159.0	37.75	15.6	970	1083	206	47.25	21.94	Tripura
250.4	127.78	69.5	N.A.	5,342	729	55.65	29.08	Uttar Pradesh
193.2	101.71	43.6	N.A.	8,211	1,710	122.31	74.02	Uttaranchal
191.6	114.99	51.0	N.A.	6,287	952	66.00	91.49	West Bengal
197.8	92.96	42.6	1,119	12,077	2,051	83.66	116.14	INDIA *

N.A. उपलब्ध नाही / Not available

P अस्थायी/ Provisional

R संदर्भ वर्षाच्या मागील वर्षाची माहिती / Data pertains to preceding year of reference year.

@ यात नॉनयुटिलिटीच्या स्वनिर्मितीचा समावेश आहे./ This includes self generation of non-utilities.

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक Selected Socio-economic Indicators for states in India

अनु./ Sr. No.	राज्य	प्रति लाख लोकसंख्येमागे मोटार वाहनांची संख्या/ No.of moter vehicles per lakh population	प्रति १०० चौरस किलोमीटर क्षेत्रामागे रस्त्यांची एकूण लांबी (किलोमीटर)/ Total Road length per 100 sq. km. (P) of area (Km.) 31.3.02 **	प्रति लाख लोकसंख्येमागे भाव /शिधावाटप दुकानांची संख्या / No.of fair price/ ration shops per lakh population 2001	अनुसूचित वाणिज्यिक बँका / Scheduled Commercial Banks			STATE
					प्रति लाख लोकसंख्येमागे बँका कार्यालयांची संख्या / No. of banking offices per lakh population	दरडोई ठेवी (रुपये) / Per capita deposits (Rs.)	दरडोई पतपुरवठा (रुपये) / Per capita bank credit (Rs.)	
(1)	(2)	(37)	(38)	(39)	(40)	(41)	(42)	(2)
1	आंध्र प्रदेश	7,277	71	53	6.7	10,799	7,131	Andhra Pradesh
2	आसाम	2,588	115	123	4.4	5,338	1,643	Assam
3	अरुणाचल प्रदेश	1,842 †	22	94	5.9	8,604	1,493	Arunachal Pradesh
4	बिहार	854	81	57	4.1	4,116	1,053	Bihar
5	झारखंड	4,295	14	31	5.2	8,430	2,309	Jharkhand
6	दिल्ली	27,943	2579	22	10.2	121,037	74,058	Delhi
7	गुजरात	13,308	70	29	6.9	15,922	6,897	Gujarat
8	गोवा	29,966	242	37	22.5	72,233	15,727	Goa
9	हरयाणा	11,415	64	39	7.2	13,880	6,648	Haryana
10	हिमाचल प्रदेश	4,589	53	58	12.5	17,713	5,263	Himachal Pradesh
11	जम्मू व काश्मीर	4,004	11	29	7.7	13,603	5,334	Jammu & Kashmir
12	कर्नाटक	7,248	79	39	8.8	16,974	10,676	Karnataka
13	केरळ	8,489	387	44	10.4	20,297	9,601	Kerala
14	मध्यप्रदेश	5,913	52	31	5.4	6,902	3,293	Madhya Pradesh
15	छत्तीसगड	5,516	26	31	4.7	6,647	2,643	Chhatisgarh
16	महाराष्ट्र	8,847	87	51	6.3	31,854	25,914	Maharashtra
17	मणिपूर	4,238	52	76	3.1	3,283	953	Manipur
18	मेघालय	3,025 ^	43	155	7.5	11,099	4,094	Meghalaya
19	मिझोरम	4,506	24	104	8.4	7,250	2,782	Mizoram
20	नागालँड	8,226	124	21	3.3	5,854	986	Nagaland
21	ओरिसा	3,995	152	68	5.9	5,967	3,237	Orissa
22	पंजाब	13,916	123	59	10.4	24,465	10,613	Punjab
23	राजस्थान	6,368	39	35	5.6	6,478	3,708	Rajasthan
24	सिक्किम	3,004	29	155	8.7	19,488	4,541	Sikkim
25	तामीळनाडू	13,385	128	44	7.4	15,466	13,844	Tamil Nadu
26	त्रिपुरा	2,282	163	36	5.4	6,978	1,777	Tripura
27	उत्तर प्रदेश	3,649	103	45	4.6	6,752	2,243	Uttar Pradesh
28	उत्तरांचल	5,774	63	31	9.7	19,310	3,940	Uttaranchal
29	पश्चिम बंगाल	3,045	103	26	5.3	11,645	5,744	West Bengal
	भारत *	6,726	75	46	6.2	14,052	8,251	INDIA *

P अस्थायी/ Provisional

* केंद्रशासित प्रदेश धरून / Includes Union Territories

^ 2002-03 चे आकडे आहेत / Data relates to 2002-03

† 1996-97 चे आकडे आहेत / Data relates to 1996-97

** यामध्ये सार्वजनिक बांधकाम विभाग, जिल्हा परिषदा, महानगरपालिका, नगरपरिषदा, पाटबंधारे विभाग व वन विभागाकडील रस्त्यांचा समावेश आहे. /This includes roads under PWD, ZP, Municipal Corporations, Municipal Councils, Irrigaion Dept. and Forest Dept.

शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई ४०० ००४
